

Jungtinės Valstijos pradėjo teroristų „medžioklę“

JAV palydovai ieško Osama bin Laden

Londonas, rugsėjo 18 d. (AFP-Reuters - Interfax - BNS) — Jungtinės Valstijos perprogramavo kai kuriuos savo šnipinėjimo palydovus ir nutaikė juos ieškoti informacijos apie iš Saudi Arabijos kilusį milijonierių, teroristą Osama bin Laden. Turimi omenyje du palydovai, kurie perima pokalbių radijo ir mobiliuosius telefonus, ir dar du, kurie labai tiksliai fotografuoja Žemę, pranešė televizijos ir radijo korporacija BBC.

Jos duomenimis, tokie žingsniai neturi atitikmens ir rodo, kad JAV rimtai ieško O. bin Laden. Amerikiečiai jį laiko pagrindiniu įtariamuju teroristais New Yorke ir Vašingtone praėjusį antradienį. Jungtinės Valstijos ieško O. bin Laden „gyvo arba mirusio“.

Federalinis tyrimų biuras (FBI) pradėjo verbuoti arabų kalbančius agentus. Kaip pranešė FBI direktorius Robert Mueller, bus priimami tik Amerikos piliečiai, žmonės, gyvenę JAV pastaruosius 5 metus ir visiškai patikrinti.

Pakistanas nepaskelbė Talibanui termino dėl bin Laden

Islamabadas. Per dvi dienas vykusias derybas aukšto rango Pakistano kariškių delegacija nepateikė Taliban vadams galutinio termino, iki kada turi būti išduotas įtariamasis tarptautinio terorizmo organizatorius O. bin Laden.

Žiniasklaida, remdamasi neoficialiais šaltiniais, pranešė, kad Pakistano delegacija, vadovaujama karinės žvalgybos vadovo generolo Mahmud Ahmed, per derybas Taliban vadams pateikė ultimatumą per 72 val. išduoti O. bin Laden.

Talibano Informacijos ir kultūros ministras Qudratullah Jamal pareiškė, kad Afganistanas neatmeta galimybės, jog O. bin Laden galėjo organizuoti terorizmo išpuolius JAV, tačiau pabrėžė, kad apie jo išdavimą bus galima kalbėti tik tada, kai Amerika, ar kuri nors kita valstybė pateiks svarius jo kaltės įrodymus.

Remiantis paskutiniaisiais žinių agentūrų pranešimais, aukšto rango Pakistano kariškių delegacija antradienį grįžo į Islamabadą ir neketina vėl vykti į Kabulą. „Delegacija grįžo. Nėra planų juos vėl ten siųsti“, sakė užsienio reikalų ministerijos atstovas spaudai Riaz Mohammad Khan. Kiek anksčiau antradienį Taliban pareigūnai Kabule pranešė, kad Pakistano delegacija nusprendė pratęsti savo užduotį trečią dieną, kad galėtų dalyvauti viso Afganistano islamo teologų susirinkime.

Rusija dalinsis informacija

Maskva. Kaip pranešė Rusijos gynybos ministerija, Rusija pasiryžusi „pateikti Amerikai bet kurios būtinės informacijos, kuri padėtų nustatyti tikruosius teroristo aktų New Yorke ir Vašingtone kaltininkus, jeigu tokios informacijos turės“. Dėl to buvo susitarta per gynybos ministro Sergej Ivanov derybas telefonu pirmadienio vakarą su JAV prezidento padėjėja valstybinio saugumo klausimais Condo-

leezza Rice ir JAV gynybos ministru Donald Rumsfeld. Tuo tarpu Rusijos Efektyvios politikos fondo prezidentas Gleb Pavlovskij pareiškė, jog Rusija turi suteikti pagalbą Jungtinėms Valstijoms „kaip sąjungininkėms kovoje su terorizmu“. Politologas mano, jog gali būti suteikta karinė pagalba ir pagalba „realiais kovos veiksmais, to ne skelbiant viešai“.

Pasak G. Pavlovskij, „viešai Rusija neturi dalyvauti, bent jau Amerikos sąlygomis, Amerikos koalicijoje“. Jis pažymėjo, kad Rusija ir anksčiau kariavo daug neviešų karų, ir gali tęsti šią taktiką. Pasak G. Pavlovskij, Rusija nori, kad „talibai būtų sutriuškinti“.

Palestiniečių vadas remia JAV veiksmus

Gaza. Palestiniečių vadovas Yasser Arafat antradienį pareiškė pranešęs Amerikai esąs pasirengęs dalyvauti prezidento George W. Bush formuojamoje pasaulinėje koalicijoje kovai su terorizmu. „Šį rytą aš pranešiau Jungtinėms Valstijoms, kad mes pasirėngę suteikti jų žiniai visus savo pajėgumus, ir kad mes pasirėngę dalyvauti tarptautinėje sąjungoje, kuri padarys galą terorui prieš nekaltus ir beginklius civilius“, sakė Y. Arafat.

Kinija siekia Jungtinių Tautų pritarimo JAV kovai

Beijing. Kinija antradienį išreiškė norą, kad visi pasiūlymai dėl kovos su tarptautiniu terorizmu būtų aptarti Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje. Tačiau bet kokie kariniai veiksmai, kuriais bus duotas atkirtis į praėjusią savaitę įvykdytus teroristo išpuolius JAV, turi remtis „konkrečiais įrodymais“, nepakenkti nekaltiesiems žmonėms ir atitikti tarptautinės teisės normas, sakė Kinijos užsienio reikalų ministerijos atstovas spaudai Zhu Bangzao.

Jis taip pat pareiškė, kad mainais už šį palaikymą Kinija tikisi JAV „paramos ir su-
pratimo“ Kinijos kovoje su separatistais šiaurės vakaruose esančioje Sindziango srityje, taip pat Tibete ir Taiwane.

Israelis sustabdė karines operacijas prieš palestiniečius

Jeruzalė. Izraelio gynybos ministras Binyamin Ben Eliezer antradienį nurodė kariuomenei sustabdyti bet kokias karines operacijas prieš palestiniečius, atitraukiant iš visų, palestiniečių kontroliuojamų Vakarų Kranto ir Gazos ruožų teritorijų. „Tačiau, žinoma, mes pasilikame teisę atsakyti į galimus išpuolius“, sakė gynybos ministerijos atstovas.

Kiek anksčiau palestiniečių vadas Yasser Arafat paskelbė dar kartą davęs visoms savo pajėgoms įsakymus nutraukti ugnį prieš israeliečius ir pakartojęs savo įsakymus visiems saugumo pajėgų vadams parodyti „maksimalią savitvardą“, vykstant Izraelio agresijai ir atakoms; net jeigu tektų gintis“.

Per teroristo išpuolius žuvo 62 valstybių piliečiai

Vašingtonas. „Mus informavo jau 62 valstybės, kurios per šiuos išpuolius neteko savo piliečių“, dauguma jų žuvo New Yorke, kai į Worl Tra-

Talini susitiko (iš kairės) Lenkijos prezidentas Aleksander Kwasniewski, Latvijos prezidentė Vaira Vykė-Freiberga, Estijos prezidentas Lennart Meri, Suomijos prezidentė Tarja Halonen ir Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus.

Penkių valstybių prezidentai smerkia teroro išpuolius JAV

Vilnius, rugsėjo 18 d. (BNS) — Antradienį Taline susirinkę Lietuvos, Latvijos, Suomijos, Lenkijos ir Estijos prezidentai pasmerkė teroro aktus Amerikoje ir pasisakė už vieningą kovą su terorizmu.

Susitikime dalyvavo Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, Latvijos prezidentė Vaira Vykė-Freiberga, Estijos prezidentas Lennart Meri, Suomijos prezidentė Tarja Halonen ir Lenkijos prezidentas Aleksander Kwasniewski. Suomijos ir Lenkijos vadovai tradiciniame Baltijos valstybių prezidentų susitikime dalyvavo pirmą kartą.

V. Adamkus susitikime išreiškė įsitikinimą, kad įvykiai JAV nesulėtins NATO ir

* Lietuvos generalinis konsulas New Yorke kreipėsi į New Yorke meriją, prašydamas įtraukti Lietuvos piliečių Jeleną Melnicenko į dingusių be žinios per terorizmo aktus New Yorke sarašus, pranešė Užsienio reikalų ministerijos Informacijos ir kultūros departamento direktorius Petras Zapolskas. J. Melnicenko — vienintelė Lietuvos pilietė, kurios artimieji nesurado po praėjusį antradienį įvykdytą teroro aktą JAV. Pasak P. Zapolsko, iš viso į URM kreipėsi apie 1,000 žmonių artimieji, prašydami padėti surasti juos po teroro aktų, tačiau visi jie atsirado, išskyrus J. Melnicenko, kuri dirbo Pasaulio prekybos centre. (BNS)

* Rusijos dujų susivienijimas „Gazprom“ nesitaikstys, kad Lietuvos vyriausybė, parduodama „Lietuvos dujas“, Vakarų strateginiam investuotojų skirtų didesnę akcijų dalį negu tiektų jį jo bendrininkams. Vilniuje viešėjęs „Gazprom“ valdybos pirmininkas Aleksej Miler sakė, kad Rusijos susivienijimas, jo bendrininkai Lietuvoje ir Vakarų investuotojus turi valdyti po 25 proc. „Lietuvos dujų“ įmonės akcijų. Aleksej Miler savo vizito pabaigoje buvo abstrubint Lietuvos valdžios jam nepatvirtinti dėsio. Nė vienas valdžios atstovas neišlydėjo svečio. (LR, Elta)

* Prezidentas Valdas Adamkus, ne taip kaip premjeras Algirdas Brazauskas, „Lietuvos dujų“ privatizavimo atžvilgiu savo nuostatos nekeičia. „Gazprom“ valdybos pirmininkui Aleksej Miler nepavyko įtikinti V. Adamkaus, kad Vakarams ir Rytams akcijų reikėtų turėti po lygiai. (LA, Elta)

* Priestaringai vertinama trijų socialdemokratų kelionė į Baltarusiją — jų asmeninis reikalas. Tokia formulė baigėsi pusvalandį trukus Seimo Socialdemokratinės koalicijos frakcijos posėdis. „Kai yra demokratija, negali būti viena nuomonė. Tai tėra jų nuomonė. Negaime jų už tai bausti“, padarė išvadą vienas socialdemokratų vadovų Vytenis Andriukaitis. (LR)

Vokietija pranešė, kad dingusių laikomi daugiau kaip 200 jos piliečių. Rusijos diplomatai užsiminė, kad galėjo žūti 117 jos piliečių. JAV žinybos praneša, kad po Worl Trade Center dangoraižių griūties dingusių pasiskelbė 5,422 žmonės. Iki šiol gelbėtojai jau rado 218 žuvusiųjų. (LR)

Europos Sąjungos (ES) plėtros. „Atvirkščiai, teroro aktai Jungtinėse Valstijose rodo, kad tik bendromis pastangomis galima įveikti grėsmes demokratiniam pasauliui“, sakė jis.

Penkiašaliame susitikime aptarta NATO ir ES plėtra, santykiai su kaimyninėmis valstybėmis, regioninis bendradarbiavimas. Suomijos prezidentė T. Halonen informavo apie Rusijos prezidento Vladimir Putin vizitą Helsinkyje šių metų rugsėjo mėnesį. Lenkijos prezidentas A. Kwasniewski pasidalijo mintimis apie NATO plėtros perspektyvas. Lenkijos vadovas pabrėžė, kad busimas plėtimosi etapas turėtų apimti Baltijos valstybes, Slovakiją ir Slovėniją.

Lenkija kartu su Čekija prie NATO prisijungė 1999 metais.

* Rusijos dujų susivienijimas „Gazprom“ nesitaikstys, kad Lietuvos vyriausybė, parduodama „Lietuvos dujas“, Vakarų strateginiam investuotojų skirtų didesnę akcijų dalį negu tiektų jį jo bendrininkams. Vilniuje viešėjęs „Gazprom“ valdybos pirmininkas Aleksej Miler sakė, kad Rusijos susivienijimas, jo bendrininkai Lietuvoje ir Vakarų investuotojus turi valdyti po 25 proc. „Lietuvos dujų“ įmonės akcijų. Aleksej Miler savo vizito pabaigoje buvo abstrubint Lietuvos valdžios jam nepatvirtinti dėsio. Nė vienas valdžios atstovas neišlydėjo svečio. (LR, Elta)

* Prezidentas Valdas Adamkus, ne taip kaip premjeras Algirdas Brazauskas, „Lietuvos dujų“ privatizavimo atžvilgiu savo nuostatos nekeičia. „Gazprom“ valdybos pirmininkui Aleksej Miler nepavyko įtikinti V. Adamkaus, kad Vakarams ir Rytams akcijų reikėtų turėti po lygiai. (LA, Elta)

* Priestaringai vertinama trijų socialdemokratų kelionė į Baltarusiją — jų asmeninis reikalas. Tokia formulė baigėsi pusvalandį trukus Seimo Socialdemokratinės koalicijos frakcijos posėdis. „Kai yra demokratija, negali būti viena nuomonė. Tai tėra jų nuomonė. Negaime jų už tai bausti“, padarė išvadą vienas socialdemokratų vadovų Vytenis Andriukaitis. (LR)

* Nuosaukiųjų konservatorių sąjungos vadovas, Seimo narys Gediminas Vagnorius teroro aktų bangos JAV akivaizdoje ragina vyriausybę sukaupiti finansinių išteklių rezervą tam atvejui, jei vykdytų tarptautines prieš teroristus nukreiptas operacijas, kultų nesklaidumų tarptautinėse finansų rinkose. Paragines politines partijas bei verslo organizacijas susilaikyti nuo aistrų kurstymo spekuliuojant galimais finansiniais nuostoliais, kartu pasiūlė imti pratintis prie minties, jog litą su nauja pagrindine valiuta — euru — gali tekti persieti anksčiau nei yra numatyta ligi šiol. (BNS)

* Lietuvos vyriausybė nusileido miestų ir rajonų savivaldybių merų spaudimui kompensuoti visų pastaraisiais metais susikaupusių skolų. „Valstybė nepajėgi sumokėti visko, ką buvo įsipareigojusi“, sakė finansų ministrė Dalia Grybauskaitė. Ji pažymėjo, kad vyriausybė ketina priimti sprendimą per 3 metus kompensuoti savivaldybėms 208 mln. litų, neišmokėtų per 1997-2000 m. Savivaldybių asociacijos skaičiavimu, vyriausybės skolos siekia 600 mln. litų. Anot D. Grybauskaitės, ankstesnis ministrų kabinetas neatsakingai buvo įsipareigojęs daugiau, nei gali įvykdyti. (BNS)

* Iš bendrovės „Mažeikių nafta“ dingusių 100 milijonų litų byla pajudėjo. Mažeikių rajono apylinkės prokuratūra pateikė kaltinimus dėl turto išvaistymo dviem buvusiams „Mažeikių naftos“ administracijos darbuotojams. Nors ši informacija kol kas yra slapia, „Lietuvos ryto“ žiniomis, buvusiam naftos bendrovės marketingo skyriaus direktoriui Vidui Pečkui ir vienam buvusiam vadybininkui yra paskirtos kardomosios priemonės — rašytiniai pasižadėjimai neišvykti. (LR, Elta)

* Turtingomis žmonomis gali pasigirti du parlamentariai. Pagal pateiktas turto deklaracijas, suvienytų krikščionių demokratų vado Kazio Bobelio, kurio paties turtas įvertintas 2,28 mln. litų, žmonos turtas įvertintas daugiau kaip 400,000 litų. Seimo vicepirmininko Artūro Skardžiaus žmona, tapusi ankstesnės vyro darbovietės „Vilniaus vaisiai“ ir daržovės“ savininke, praėjusių metų pabaigoje turėjo daugiau kaip 1 mln. litų. (BNS)

Tėvynėje pasižvalgius

* Prezidentas Valdas Adamkus ir jo žmona Alma kandiduoja tapti labiausiai išlaidaujancia politiku šeima, rodo praėjusių metų turto ir pajamų deklaracijos. Kaip rašo „Respublika“, pasirodžiusios galutinės politikų bei Seimo narių turto ir pajamų deklaracijos rodo, kad praėjusiais metais valstybės vadovo šeima išleido visas gautas pajamas — 395,000 litų bei išleido 65,000 litų iš santaupų. Pagal deklaracijų duomenis, buvę premjerai Andrius Kubilius ir Rolandas Paksas praėjusiais metais išleido tiek pat, kiek ir uždirbo.

* Lietuvos universitetuose dirba daugiau kaip 8,000 dėstytojų bei mokslo darbuotojų, kurie perteikia žinias beveik šimtui tūkstančių studentų. Daugiau kaip 40 proc. docento mokslinį vardą turinčių pedagogų yra vyresni kaip 55 metų, o du trečdaliai profesorių perkopę 60 metų ribą. Pensinio amžiaus kasmet sulaukia daugiau kaip 300 mokslininkų, o daktaro disertacijos apgina vidutiniškai tik apie 200 dėstytojų. Prieš 3 metus pagal profesūros atlyginimus Lietuva dar lenkė kaimynus latvius ir atsiliko nuo estų. Dabar lietuviai mokslininkai už kolegas latvius uždirba 1,5 karto, o už estus — 2-2,5 karto mažiau. (KD, Elta)

* Apeliacinis teismas panaikino Vilniaus apygardos teismo nutartį, kuria buvo nuspręsta buvusiam premjerui Adolfui Šleževičiui iš Turto banko priteisti 135,162 litus. Šiuos pinigų A. Šleževičius buvo padėjęs į dabar jau bankrutavusį Lietuvos akcinį inovacinį banką. (LR, R, Elta)

* Kad ir kaip stengiesis, visų gyventojų vis tiek nesurašys — atvirai pareiškė Kaune vykstančio Baltijos valstybių Gyventojų surašymo seminaro dalyviai. Pirminiais duomenimis, Lietuvoje gyvena 3,496 milijono žmonių, o tai sudaro 95 proc. 1989 metų surašymo metu užregistruoto gyventojų skaičiaus. Tada valstybėje gyveno 3,674 milijono žmonių. Statistikos departamento duomenimis, 1995 m. Lietuvoje gyveno rekordinis skaičius žmonių — 3,717 milijono. (KD, Elta)

* Vilniaus apygardos prokuratūra sudarė tarymą operatyvinę grupę baudžiamajai bylai dėl akcinės bendrovės „Vakarų laivų remontas“ privatizavimo tirti. Baudžiamoji byla dėl piktnaudžiavimo pasitikėjimu komercinėje, ūkinėje ar finansinėje veikloje buvusiam Valstybės turto fondo direktoriui Stasiui Vaitkevičiui, taip pat kai kuriems pareigūnams buvo iškelta praėjusių penktadienį. S. Vaitkevičius, būdamas Valstybės turto fondo direktoriumi, taip pat kiti pareigūnai, atlikdami AB „Vakarų laivų remontas“ privatizavimo procedūras, padarė veikla, prieštaraujančią valstybės turto interesams. Bent tris kartus keisdami privatizavimo sutartį pirkėjo naudai, jie įtariamai padarė valstybei 35 milijonų materialinę žalą. (BNS)

* Kauno „Žalgiris“ igijo teisę gauti Lietuvos krepšinio lygos ir Eurolygos žaidėjų leidimus naujam sezonui registruojamam šešerius metus NBA klube „Portland Trail Blazers“ rungtyniausiam vidurio puolėjui Arvydui Sabonui. Lietuvos krepšinio federacija (LKF) iš NBA gavo raštą, kuriuo patvirtinamas A. Sabonio, kaip laisvojo agento, statusas. (LR, Elta)

* Jei Lietuvoje ir toliau mažės gimstamumas, mokytojams gali tekti ieškotis kito darbo, rodo pedagogų duomenų bazės analizė. Šią analizę Švietimo ir mokslo ministerijos ir Atviros Lietuvos fondo užsakymu atliko Matematikos ir informatikos institutas. Nuo 1986 m. iki praėjusių metų beveik du kartus sumažėjo gimstamumas — nuo 60,000 iki 34,000 naujagimių per metus. Analizė rodo, kad pradinukų dėl gimstamumo mažėjimo mažėja jau dabar, ir iki 2006 m. sumažės trečdaliu. Toks moksleivių skaičiaus kritimas lems, kad iki 2006 m. teks sumažinti priėmimą į darbą arba atleisti iki 3,500 pradinių klasių mokytojų. (BNS)

* Lietuvos krepšinį ir toliau lydi nesėkmės. Lietuvos krepšinio lygos vicečempionai Vilniaus „Lietuvos ryto“ krepšinio komandos mėginimas prasibrauti į elitinę Eurolygą baigėsi pralaimėjimu bei skaudžiu smūgiu krepšinio gerbėjams. Tad Lietuviai Eurolygoje atstovaus tik Kauno „Žalgiris“. (R, Elta)

* Naujuoju Vilniaus „Lietuvos ryto“ vyrų krepšinio komandos treneriu tapo buvęs Lietuvos rinktinės treneris 46 metų Jonas Kazlauskas, kuris šiose pareigose pakeis atstautybinusį Alfredą Vainauską. Jo vadovaujami Lietuvos krepšinio lygos (LKL) vicečempionai praėjusią savaitę nusegėbo įveikti ULEB Eurolygos atrankos varžybas pirmojo rato. J. Kazlauskas savo asistentais nutarė pasirinkti A. Vainauską bei iki šiol tokias pat pareigas užėmusį Rimantą Endrijaitį. 1994-2000 m. J. Kazlauskas treniravo Kauno „Žalgirio“ komandą, su kuria 1998 metais iškovojo Europos taure, o 1999 m. laimėjo Eurolygos turnyrą. 1998-1999 m. sezone J. Kazlauskas buvo pripažintas geriausiu krepšinio treneriu Europoje. (BNS)

* Vis daugiau paminklų didžiausiose Kauno kariuomenės įkainėse plysta, vagys nepaliaujamai plėšia nuo jų metalines plokštes su žuvusiųjų vardais. Pirmadienį pastebėta, kad iš Aukštųjų Šančių kariuomenės kapinių dingo 10 atminimo lentų su žuvusiųjų karių pavardėmis. Keletą kartų į jas kėsintasi ir praėjusią savaitę. Šių paminklinių lentų vagysčių vartinė tesėsi visus metus; kapinių vandalizmas prasidėjo atsidiarius spalvotųjų metalų supirktuvėms. (Elta)

KALENDORIUS

Rugsėjo 19 d.: Arnūfas, Girvinas, Januarjus, Praurimė, Vilhelmina (Vilė), Vytė, Zuzana.

Rugsėjo 20 d.: Sv. Andrius Kim Taegon ir Paulius Cong Hasang, kanininkai; Eustachijus, Faustas, Jolita, Tautginė, Vainoras.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

GYDŪNO FONDAS PRANEŠA

ŠVĖSIME AUKSINI JUBILIEJŲ

Ar galvojo Vydūno fondo steigėjai, kad teks švęsti aukštinį jubiliejų? Ši sukaktis jau artėja ir 2002 metų vasario mėn. 24 d. jis bus pažymėtas iškilmingu pobūviu Jaunimo centre, Čikagoje. Rengimo darbams vadovauja fil. Jūratė Variakojienė ir talkininkai. Meninėje programoje jau sutiko dalyvauti „Dainavos“ vyrų oktetas, vadovaujamas Dariaus Polikajčio. Jų atliekamos gražios lietuviškos dainos linksmas minėjimo dalyviai, kurių laukiama gausaus atsilankymo. Visi kviečiami dieną skirti Vydūno fondo 50 metų sukakčiai paminėti.

KONKURSO LAIMĖTOJAI

Sidabrų šeimos vardo rašinių konkursas labai gerai pavyko. Jį tvarkė ir vedė fil. Vida Brazaitytė, Čikagos ASD narė. Buvo gauti 123 rašiniai! Konkurso vertinimo komisija paskyrė 12 premijų. Pirmąją premiją - 150 dol. laimėjo Zita Klumbytė; antrąją - 125 dol. Felicija Jaks; trečiąją - 100 dol. - Sigita Petrauskaitė; ketvirtąją - 50 dol. - Lina Balčiūnaitė; penktąją - 30 dol. Artūras Anušis. Likusiems septyniems laimėjimams paskirtos po 25 dol. premijos. Iš viso iš Sidabrų fondo išmokėta 650 dol. Rašinių temos buvo: „Šaukiu aš tautą“, „Atverk duris į laimę“ ir „Lietuva mano svajonėse“. Dalis rašinių bus išspausdinti.

DVI VERTINGOS KNYGOS

Vydūno fonde gautos dvi knygų siuntos iš Lietuvos, prie kurių išleidimo prisidėjo Vydūno fondas. Tai stambi 367 puslapių Korp! VYTIS ir ASD garbės nario, pirmojo Vilniaus universiteto valdytojo prof. Igno Končiaus atsiminimai „Mano eitis kelias“. Pati knyga patraukliai skaitoma, iliustracijomis praturtinta. Ypač zemačiai turėtų susidomėti jų kraštiečio rašytiniu palikimu.

Antroji 640 puslapių knyga yra taip pat Korp! VYTIS garbės nario Vydūno „Septyni šimtmečiai vokiečių ir lietuvių santykių“. Tai vertimas iš vokiečių kalba 1932 metais Tilžėje išleistas ir 1982 m. Vydūno fondo pakartotos laido vertimas į lietuvių kalbą. Įžangoje prof. Vacys Bagdonavičius smulkiai aptaria šios knygos vertę ir Berlyno Humboldt universiteto prof. Victor Falkenhahn rašo apie šios

knygos, kaip vokiečio prisiminimus ir mintis. Jis rašo: „...autorius manytu, plačiausiems lietuvių tautos sluoksniams, jų pačių savimonei ir kartu tvirtam jų savos humanistinės dvasinės kultūros pamatui turėtų didelės reikšmės, jeigu vokiškai parašytas Vydūno veikalas 'Septyni šimtmečiai vokiečių ir lietuvių santykių' jiems pasidarytų prieinamas išleidus jo vertimą į lietuvių kalbą. Autoriaus nuomone, dauguma lietuvių pamatytų, kad šis veikalas yra ne tik brangus jų pačių kultūros turtas, o kad jis priklauso ir prie vertingiausių pasaulinės kultūros lobio, taigi prie gražiausių žmonijos kultūros žiedų“. Dabar knyga yra mums suprantama. Tad imkime ją ir skaitykime.

Abi knygas galima įsigyti Vydūno fonde, 14911 127 St., Lemont, IL 60439.

FIL. E. KULIKAUSKO PASTANGOS

Fil. Edmundas Kulikauskas yra Vydūno fondo įgaliotinis Lietuvoje. Jo pagalba fondui yra labai naudinga. Randa jis laiko ir kitam dideliu darbu - Valdovų rūmų atstatymui. Šiuo metu jis vadovauja komitetui, kuris lešų teikimo darbus pradeda vykdyti plačiu mastu. Jau sulaukė ir Lietuvos valstybės pritarimo ir finansinės paramos pradžios darbams. Akademinių Skautų sąjūdžio nariai turėtų prisidėti.

FIL. J. KRONKAIČIO ATSILANKYMAS

Korp! VYTIS fil. gen. maj. Jonas Kronkaitis atvyksta į Čikagą ir dalyvaus ALTO ir dienraščio „Draugo“ renginiuose. Tikimės, kad jis susitiks ir su Akademinių Skautų sąjūdžio nariais. Studijuodamas jis priklausė Worcester, MA, Korp! VYTIS skyriui.

V.M.

SKAUTIŠKI RENGINIAI

Los Angeles.

Lapkričio 18 d. — Los Angeles skautavimo 50 metų jubiliejinė šventė.

Las Vegas, NE

Lapkričio 2-4 d. — Akademinių Skautų sąjūdžio visuotinis suvažiavimas ir bendra metinė šventė „Luxor“ viešbutyje, Las Vegas, NE.

Š.m. Čikagos skautų ir skautų stovyklos kapelionas kun. Kazimieras Ambrasas pašnekesyje su jaunaisiais skautais — Rima Lintakaite ir Tada Varanecku.

BRAZILIJOS LIETUVIŲ SKAUTŲ STOVYKLOJE

Jau kurį laiką spaudoje neskelbėme apie mūsų būsimas stovyklas ir išskylas, nes šeštadieniais sėgose dalyvaujantys skautai ir skautės apie tai praneša toliau gyvenantiems draugams ir pažįstamiems. Aišku, kad visada mielai priimami tie keli, kurie yra buvusių veiklių skautų artimieji ir tie, kurie nori susipažinti su skautiška veikla. Norėtusi priimti ir daugiau jaunimo, kuris domisi skautavimu ir lietuvių, bet mūsų struktūra yra pasiruošusi išpildyti visą numatytą programą 60-70 dalyvių, nors keletą kartų turėjome ir daugiau.

Čia neįmanoma išnagrinėti kas kiekvieną dieną ten vyksta, bet manau, kad šeimos, kurių vaikai ten dalyvauja, galėtų daugiau papasakoti kitiems, ką jų vaikai ten veikia.

Mus nustebino paskutinėje stovykloje dalyvavusių keturių vaikų dar jaunos motuotės pasisakymas, kad jai, pamąčius tik kelias mūsų programos dalis, nuostabą kėlė tokia disciplina ir gabumai.

Bendrai programose būna kas labiau patinka vieniems ir kitiems, svarbu, kad visi prisidėtų ir kartu ruošia savo skiltes dalyvavimą. Kiekvienai dienai numatyta skirtinga programa ir vykdomi tokie kasdieniniai darbai kaip: palapinių tvarkymas, indų plovimas, aplinkos švaros priežiūra. Nors yra ir virtuvė su šeiminkėmis, būna dienų, kai visi turi pasigaminti valgi savo pačių išrengtose lauko virtuvėse.

Sekmadienį vyksta suvažiavimas, bendri su tėvais ir svečiais pietūs, susitvarkymas, stovyklos atidarymas, vadovų ir taisyklių pristatymas.

Savaitės eigoje būna žinomos sportas, žaidimai, Joninės, lauželiai, pionierių pokylis, Lietuvos diena, Susimastymo diena, giesmės, dainos, šv. Mišios, pasiruošimai įžodžiui, talentų vakaras ir pagaliau — didelis laužas su šokiais, dainomis ir žaidimais. Svarbus yra ir išskylavimas „Lituanicos“ sodybos laukuose, kur tikriausiai ne visi ten esantys namus yra aplankę. Susipažįs-

tama su aplinkos gamta. Stojus įdomu stebėti pušų viršūnėmis keliaujančiais beždžionių šeimas. Malonu matyti mažųjų skautukų nustebusias akytes išvydusias medžiuose šokinėjančias voveraites ar panašioje į skautų rikiuotę voroje, vienas paskui kitą, skrendančius pelikanus. O kiek dar kitokių paukščių, drugelių ir kt.

Stovykloje teikiama proga sužinoti daugiau apie Lietuvą, jos istoriją, geografiją, meną ir tradicijas. Lietuvos dieną apžiūrėti mūsų lietuvišką parodą.

Daugelis mūsų skautų, 28-nerius metus nuo „Palangos“ tunto įsisteigimo, dalyvavo ir tebedalyvauja tautinių šokių šokėjų grupėse, savo pasirodymais garsindami Lietuvos var-

dą. Skautų tėvai ir seneliai turi galimybę su vaikais ir vaikaičiais dainuoti lietuviškas dainas, kaip jie tai daro stovykloje. Džiugu sekmadieniais matyti skautus ir skautes dalyvaujančius ir patarnaujančius lietuviškose šv. Mišiose. Galima paminėti, kad sekmadieniais prie altoriaus matome nuo mažens skautams priklausančią skautų vyty Klaučių Kupstą! dabar lankant kunigų seminariją. Tikimės, kad Dievui padedant ir laimiant, jis taps kunigu.

Taip stovykloje visos dienos praeina Dievo akivaizdoje, o kiekvieną vakarą po atviru dangumi nuaidėjus skautiška maldai „Ateina naktis“ visi tyliai skirstosi vieni kitiems linkėdami geros nakties ir saldžių sapnų. Sekmadienio rytą paskutinės šv. Mišios ir po to — stovyklos uždarymas.

v.s. V. Bacevičienė

Lietuvoje

KAS TIE PRICAI?

Pricai — tai prityrę skautai, kurių amžius nuo 15 metų. Tai būsimi arba esami vyšniukai. Jiems taikoma speciali programa, organizuojami kursai: vandens turizmas (plaukimas), alpinizmas, dviračiai ir drama.

Dramos dalyviai buvo keletą kartų susirinkę, iš pradžių susipažino, o vėliau aptarė busimo spektaklio siužetą. Taip pat apsilankė Lėlių teatro muziejuje, kur muziejaus vadovybė papasakojo apie teatro atsiradimą, keliones ir lėles. Vėliau susitikimai kuriam laikui nutrūko dėl visus užgriuvusių mokslų ir kitų pavasario rūpesčių.

Dviratininkų atsirado labai mažai, todėl dažnai nesusirinkdavo. Suplanavę būsimos kelionės maršrutą, laukė visiems tinkamos dienos pasibaigus mokslams.

Alpinistai anksčiau susirinkdavo kas savaitę, tačiau dėl mokslų susitikimai nutrūko. Rinkdavosi Kleboniško miške, laipiojo virvėmis, mokinosi daryti spąstus.

Daugiausia skautų susirinko į vandens turizmą (plaukimą). Užsiėmimai taip pat

vyko keletą kartų, dalyviai išsilaukė pirmosios pagalbos specialybės ir ruošėsi keliauti į Merkinę paplaukioti Merkių su baidarėmis. Galėjo dalyvauti visi norintieji. Kadangi plaukti baidarėmis labai brangu (savaitgaliai 60-70 lt. + maitinimas), todėl buvo nuspręsta važiuoti dviračiais į žygį, kurio maršrutą dviratininkai jau buvo paruošę: į Birštoną palei Nemuną pagrindiniais keliais.

Kauno Pažaislio tunto stovykloje skautai bus suskirstyti pagal amžių, pricai turės savo pastovyklę.

Pricų žygis į Birštoną

Vieną ankstyvą šeštadienio rytą susirinko 12 skautų, norinčių pramankštinti kojas. Išvyko iš troleibusų galinės stotelės netoli Hidroelektrinės, pravažiavę Domeikavą ir Gervėnų pasuko Viršūžio link, norėdami pamatyti įspūdingą Kadagių slėnį ant Nemuno kranto. Slėnyje socialiai prisikimšę sumuštinį leidosi toliau — link Pakuonio pro Piluonką. Dviratius jau mynė sunkiai, Jovilė net žadėjo rašyti raštą, kuriuo pasižadėtų neilpti ant dviračio visus metus. Tačiau kiti, nors ir labai pavargę, tačiau sugebėjo net ir palenktyti. Kuriems labai skaudėjo „užpakalius“ nuo kietos sėdynės, susigalvojo „Harley Davidson“: sėdavo ant miegmaišių, pritaistytų ant bagažo. Privaziavę pagrindinį Kaunas-Alytus plentą, pailėjo autobusu stotelėje, leidosi vorele Prienų link. Deja, prieš didelį Prienų kalną vienam dviratininkui nuleido padangą. Kol jis ją sutaisė, likusieji pailėjo kramsnodami traškučius ir klausydamiesi vietinės bobutės, kuri galiausiai išvyko su šluota. Pro Prienus Žverincius svetingumo

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pašto išlaidas, pakvintimų už prenumeratą nesiuntiamo. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį patymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$115.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausias redaktorius — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atnaujinamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Dr. Rimas Novickis

CHIROPRACTIC PHYSICIAN
Manualinė fizioterapija, akupunktūros, galvos skausmų (ir migrenos), sportinių traumų specialistas
6645W. Stanley Ave., Berwyn, IL 60402, tel. 708-484-1111.
Valandos kasdien, savaitgaliais susitarus. Kalbame lietuviškai.

BIRUTĖ L. PUMPUTIS, M.D.

Fellow: American Academy of Family Practice
SEIMOS GYDYTOJA
320 W. 61st Ave. (219) 947-5279
Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-6236

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.

Valkų gydytoja
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.
Priklauso Palos ir Christ ligoninėms.
Nuolaida naujai atvykusiems.

DR. PETRAS KISIELIUS

INKSTŲ, POSLĖS, PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2809

EDMUNDAS VILČINS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už priėmimą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

MARIUS KATILIUS, M.D.

CHIRURGAS
Trūkio, tulžies pūslelės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

SKAUTIŠKI RENGINIAI

Čikagoje

Rugsėjo 22 d. — „Sietuvos“ skautininkių ir vyr. skautų draugovės sueiga 2 val.p.p. PLC posėdžių kamb., Lemonte.

Rugsėjo 30 d. — „Lituanicos“ skautų tunto iškilminga sueiga PLC, Lemonte.

Spalio 20 d. — „Sietuvos“ skautininkių ir vyr. skautų dr-vės sueiga 2 val.p.p. PLC posėdžių kamb., Lemonte.

Spalio 27 d. — Tradicinė jūrų skautų ir skautų „Puota jūros dugne“ 6:30 v.v. Pasaulio Lietuvių centro Lietuvių fondo salėje.

Lapkričio 3 d. — „Nerijos“ tunto Velinių iškyla ir plaukimo iškyla ūdrytėms.

Lapkričio 17 d. — „Sietuvos“ skautininkių ir vyr. skautų dr-vės sueiga 1-4 val. p.p. Ateitininkų namuose, Lemonte.

Gruodžio 7 d. — „Nerijos“ jūrų skautų tunto šeimų Kucios.

Gruodžio 8 d. — „Nerijos“ tunto išvyka į „Holy Family Villa“.

Gruodžio 9 d. — „Sietuvos“ skautininkių ir vyr. skautų dr-vės šventė nuo 12-5 val. p.p. Ateitininkų namuose, Lemonte.

Sausio 13 d. — Tradicinė jūrų skautų ir skautų Klaipėdos dienos iškilminga sueiga PLC, Lemonte.

Sausio 26 d. — Jūrų skautų ir skautų ruošiamą slidinėjimo iškyla.

Vasario 16 d. — „Nerijos“ tunto jūrų skautų savaitgalinė iškyla.

„Lituanicos“ tunto jūros skautai stovykloje vykusios Jūros dienos iškilmėse.

ŽMONIŠKUMO IŠNAIKINIMAS

Vytautas Landsbergis laidoje „Požiūris“,
11 K televizija, 2001.09.12

R. Smetona: Labas vakaras. Antra diena, kai pasaulis stebi, vertina, komentuoja kraupią, baisią tragediją, įvykusią Jungtinėse Amerikos Valstijose. Turbut galima sakyti, kad tai viso pasaulio, visos žmonijos tragedija. Apie tai šiandien ir kalbėsime mūsų laidoje. Mūsų studijos svečias, Seimo narys profesorius Vytautas Landsbergis.

— To, kas įvyko, niekas nei pakeis, nei atšauks. Įvyko. Dabar, matyt, svarbu įvertinti priežastis ir numatyti pasekmes, įvardinti tas pasekmes, kokios jos gali būti. Jūs ir savo pareiškime, ir diskusijoje Seime pastebėjote, kad šiandieną pasaulis jau kitoks, negu buvo iki tol, nei buvo užvakar. Pasaulis pasikeitė, gyvename kitame pasaulyje. Taigi kokios to įvykio pasekmės ir kokiame, jeigu įmanoma numatyti, pasaulyje pradėdame gyventi?

— Iš tikrųjų mes turime susimąstyti apie labai pagrindinius dalykus, ir todėl po šių įvykių pasaulis turėtų būti kitoks, nes pasaulis nemastė pakankamai apie kai kuriuos pagrindinius dalykus. Tai viena priežastis. Buvo mąstoma, žiūrima; politika daroma trumpo laiko požiūriu ir pragmatiniu požiūriu: kas ką nori dabar laimėti, šiam laikui, iki pirmadienio arba keliems metams į priekį.

— Rinkimai...

— Taip, rinkimai dažniausiai yra labai svarbus veiksnys. O iš tikrųjų buvo apleisti pagrindiniai dalykai. Kokia prasme apleisti? Apie juos galbūt kalbėjo dvasininkai, bet gal ir ne visi. Gal kai kurie kokių nors religijų dvasininkai kalbėjo priešingai, kūrė neapykantą arba kėlė savo išskirtinumą. Mes turėjome būti sukręsti, aš manau, vien pamatę televizijoje arba perskaitę spaudoje, kaip vaikai, einantys į mokyklą, apmėtomai akmenimis. Ir apmėtomai suaugusieji! Policija turi ginti vaikus nuo suaugusiųjų! Kodėl? Tik todėl, kad jie kito tikėjimo ir eina į savo mokyklą. O jeigu tame miestelyje yra dvi mokyklos ir vienoje tik tai katalikai ir nė vieno protestanto, o kitoje — tik protestantai ir nė vieno kataliko, ir aplink tokie tėveliai, tai tie vaikai auga ir samprotauja, kad anoje mokykloje yra jų priešai. Ir tai yra Europa! Tai nėra kokios nors Rytai ar, kaip sakoma, civilizacijų problema. Čia lyg ir ta pati civilizacija...

Iš tikrųjų klausimas gilesnis. Ne civilizacijų, o pasaulėžiūrų: kas yra žmogus, kokio jo vieta pasaulyje tarp kitų žmonių, kokie turi būti santykiai su kitais žmonėmis, kas yra žmoniškumas — ir ar žmoniškumas yra vertybė, didesnė už kokią nors grupinį interesą, kurį galima ginti su pykčiu, kerštu, neapykanta, siekiant sunaikinti priešą, kai naikinant kitą tuo pačiu naikina ir save. Pirmiausia naikina save iš vidaus, netekdamas žmoniškumo, o paskui gali susilaukti to paties. Čia yra tokie dalykai... Aš tikiuosi, nors negaliu pasakyti ar garantuoti, kad tikrai pasaulis labai greitai iš esmės pasikeis. Bet jis turi keistis, jis turi pradėti keistis, turi apie tai mąstyti. Arba jis susinaikins.

— Jūs kalbėjote apie tai, kad pasaulis pripratintas prie žiaurumo, nes vyksta „neapykantos eskalacija“ (tai Jūsų žodžiai — aš cituoju). Tai vyksta. Dabar įvyko baisus sukrėtimas. Ar galima turėti viltį, — nors baisu, žiauru taip kalbėti, — kad tas sukrėtimas gali sustabdyti žiaurumo eskalaciją, neapykantos platinimą?

— Vilties visada reikia turėti.

— O gal atvirkščiai?

— Ne. Reikia, kad pradėtų veikti protas, sąžinė ir širdis. Širdis, kuri atjaucia kitą žmogų, nepriklausomai nuo jo rasės ar tikėjimo, ar net nuo jo siekių. Siekių nesutarimų gali būti, bet tai neturi būti neapykantos šaltinis. O jeigu širdyse nėra atjaunimo kitam žmogui ir jo kančiai, tai lengva daryti tą kančią, ir ji daroma. Ramiai. Ir ji demonstruojama, ir televizijos kanalai pilni žiaurumo. Demonstruojami būdai, kaip daryti kančią kitam žmogui.

— Bet Lietuva dabar pakraupus...

— Taip, dabar Lietuva pakraupus. Tačiau tie, kurie pakraupę ir pasiurę, jie dabar galėtų pagalvoti, ar ir jiems nebuvo, gražiai manipuliuojant, jau įskiepytas priešiškas masas Amerikai, vos ne į tą pusę, kad jeigu amerikiečiams nesisek, tai gerai, mes pasidžiaugsim. Žinoma, kai dedasi tokio masto dalykai, aš nematau, kad Lietuvoje yra nors vienas išsigimėlis, kuris džiaugiasi. Bet ekranuose matėme, kad kai kur džiaugiamasi.

— Mes kalbame apie tai, kaip būtų gerai, jeigu būtų. Bet štai vėlgi „fanatiška

neapykanta, beribis kerštas“, Jūsų žodžiais tame kontekste. Kaip tuomet su atpildu už terorizmą, už baisų nusikaltimą? Atpildas, jeigu jis turi būti. JAV prezidentas Bush vakar kalbėdamas apie atpildą pasakė: nebus daroma skirtumo tarp teroristų ir šalių, kuri juos priglaudė.

Atpildas — teroristams, o kaip su tais, kurie žus, kaip žuvo vakar Vašingtone, New Yorke?

— Pirmiausia, keli dalykai telpa į visą šią sampratą — atpildo nusikaltėliams, tiems, išsigimusiems žmogžudžiams, kuriems norėjosi nužudyti kuo daugiau. Todėl jie smogė į tuos centrus, kur pilna darbe, buotojų, lankytojų, pirkėjų, interesantų, kad būtų kuo daugiau aukų, nepaisant, kas ten viduj.

Dabar pažiūrėkim į atpildą. Tas Oklahomos bombininkas gavo savo atpildą, nors labai daug kas protestavo, sakė, kad mirties bausmės negalima taikyti. Amerika yra smerkiama už tai, kad ten dar yra mirties bausmė. Čia tokie papildomi dalykai. Bet aš mačiau žmones televizijos ekrane, kurie tos bausmės įvykdymo dieną sakė, kad jiems palengvėjo. Jie gali gyventi. Būna psichologinių studijų filmų, kuriuose, jeigu prievartautas nuteistas, tai moteris sako: dabar aš galiu gyventi toliau.

— Gerai, tai atpildas nusikaltėliui, o tam, kuris yra šalia jo?

— Dabar — šalis. Deja, mes turime labai artimų pavyzdžių. Didelė šalis, Amerika, jeigu ji turi galvoj nedidelę šalį, kuri priglaudė teroristus, ji gali taip projektuoti arba bent tokį spaudimą daryti. Bet mes turime teroristus, kurie nužudė nekaltus žmones, pareigūnus — Medininkuose. Juos yra priglaudusi kita šalis, didelė, ir jie teisingumui nepasiekiami. Taigi, pagal galimybes ir standartai. Vadina, dvigubi standartai. Jeigu vienam galima, o kitam negalima, tai nuo čia viskas ir prasideda. Didelė šalis gali apsiginti, o maža šalis pavergia ir net nelabai drįsta pareikalauti teisingumo, kas atsitinka Lietuvoje. Tad vienintelis būdas tėra toms šalims, kurios turi bendrus principus, bendras vertybes: vienyti ir kartu pareikalauti, o ne po vieną, nes kitaip tik didelė gali šiek tiek gintis.

— Gerbiamas profesoriau, aš vėl grįžtu prie to paties. Šiomis dienomis daug ką neramina klausimas — atpildo ir atpildo masto. Juk turbūt galima manyti taip, kad, jeigu šiuo atveju tas atpildas būtinas

ir jeigu jo sulauks, kaip prezidentas pažadėjo, ne tik teroristai, bet ir šalis, kuri juos priglaudė (jeigu paaikštėtų, kad ten tokie yra), tai ar galime eiti toliau, juk tai uždegta Bikfordo virvelė, kurios gale bomba. Už šitą terorizmą — atpildas, už tą atpildą — kerštas, už kerštą — vėl kerštas... Visada, kiek benaikintų, liks tų, kurie norės keršyti už šį, sakykim, aktą. Tai kur tada pabaiga?

— Tokiu keliu einant, pabaigos gali nebūti, o kas nors skaičiuos, tariamai šalia stovėdamas, savo naudą.

— Tegul kitiems keršija...

— Taip. Tada vėl gali kilti visokių minčių, kam nuo to gerai. Bet vis tiek mes turim tikėtis, siekti, svajoti apie teisingumą ir įstatymo valdžias, teisingumo valstybes ir teisingumo tvarką pasaulyje. Aš vakar ryte kartu su kitais parlamentariais iš Europos Tarybos buvau Hagos tarptautiniame tribunole, ir mes galėjome stebėti bei girdėti, kaip vyksta eilinis tarpsnis, kur šį kartą teisiškai Kroatijos pareigūnai — koncentracijos stovyklos musulmonams viršininkas ir kažkoks vietinis savivaldybės viršininkas. Pasižiūrėjau į vieną veidą ir galui nesunkiai įsivaizduoti, ką jie darė su žmonėmis, esančiais visiškai jų valdžioje. To buvo daug. Bet jeigu toks žmogus, kaip Milošević, galų gale yra ten, tai ženklas daug kam pasaulyje. Kaip skaičiau prieš kurį laiką viename (JAV) žurnale: nė vienas, kuris taip darys, nebegalės būti tikras, kad kada nors jo nepasieks teisingumo ranka. Į tai reikia eiti. Žinoma, kelias yra teismas, kurio reikia siekti, o ne aklas kerštas, ką matome vienoje Kaukazo vietoje, kur akiai keršijama.

— Profesoriau, Jūs paminėjote Milošević. Aš vėl, tą pačią temą tęsdamas: Milošević yra ten, kur ir reikia, kur jis ir turėjo būti. Bet visiškai akivaizdu, kad Belgrade yra daug žmonių, kurių giminių, artimųjų nebėra, todėl kad buvo bombarduojamas Belgradas vardan tvarkos, vardan teisingumo. O nukentėjo civiliai žmonės. Vėl grįžtant prie to paties, kad, baudžiant teroristus, nenukentėtų civiliai žmonės, tai turbūt sutiks, ir mūsų pokalbio pabaiga, kad kaip ir Jūs pasakėte, čia reikia elgtis labai atsargiai, žiūrėti į pasekmes. Ne aklas kerštas.

— Taip, žinoma. Koks nors aklas smūgis bet kam — aš manau, kad niekas, nė Ameri-

kos prezidentas, apie tai negalvoja. Tai, kas atsitiko Belgrade, buvo taktymo ar informacijos klaidos. Tada buvo imamasi žingsnių sustabdyti milijono žmonių išvargimą iš jų gimtųjų vietų, pakeliui juos engiant, tyčiojantis ir žudant. Yra tam tikros priežastys, kodėl buvo imtasi tokių priemonių. Bet palyginkim vėl: smūgis Amerikai tai nėra... — na, gal jeigu lėktuvas būtų buvęs nukreiptas į Baltuosius rūmus, jeigu ten sėdi prezidentas, kuris „atsakingas“ už tai, kas buvo prieš penkerius metus (jis gal visai neatsakingas už tai, bet čia irgi simbolis — smogti Amerikai, į jos valdžią), — bet juk smogia ma visai paprastais žmonėmis, vaikams, bet kam, akiai! Tai nėra atpildas. Žinoma, už tą veiksmą tokio paties veiksmo negali būti.

— Tikėkimės, kad vis tik bus neišvengiamas atpildas, bet nebus beribio keršto.

— Todėl aš norėčiau, kad kuo daugiau būtų galvojama apie kerštą, neapykantos, visų blogų dalykų, kurie gimsta ir auga žmonių sielose, pagrindą. Šis pagrindas yra meilės išnaikinimas, žmoniškumo išnaikinimas, pasityčiojimas iš žmoniškumo. Yra taisyklės, kurios ateina iš neatmenamų laikų. Atsimenu grįžusius iš sovietinių lagerių žmones (kalintus kartu su kriminalistais). Jie sakydavo: ten, jeigu tu elgiesi kaip nors mandagiai, stengiesi būti draugiškas, tai tu esi „silpnas“, esi paniekos objektas. Tu turi būti toks pat žiaurus, kokie yra su tavim. Ar mes visi esam sovietiniam lagery, ar visa žmonija turi ten būti? Turi būti kitoks žmoniškumas.

— Tikėkimės, kad taip ir bus. Dėkoju Jums už pokalbį.

Prof. Vytautas Landsbergis.

Dar vienas teroristų taikiny

Dabar nuolat kalbama apie sugriautus dangoraižius New Yorke ar trečdalį Pentagono pastatų Vašingtone, bet reikėtų prisiminti, kad nemažesnis taikiny buvo ir šio krašto ekonomika. Ne tik šio krašto. Juk šiandien verslas, birža, pramonė taip tampriai susieta, kad, pažeidus vieną valstybę ar žemyną, sukurtas pajuntamas visoje planetoje.

Dar gerokai prieš rugėjo 11 d. Amerika negalėjo ypatingai pasididžiuoti ekonomikos sveikata: nuo pat naujojo prezidento įsikraustymo į Baltuosius rūmus, kalbama ir būgštaujama dėl galimo ekonominio sulėtėjimo visame krašte. Keletą kartų birža buvo stipriai susivildulavusi, paskatinant „Federal Reserve Board“ (FRB) sumažinti procentų mokestį, bet ir tie sumažinimai buvo tik laikinas ramstis nelabai tvirtai ekonomikai.

Tiesa, panašus sulėtėjimas buvo jaučiamas ir kitose valstybėse, ypač Pietų Amerikoje (Brazilijoje, Argentinoje) ir Japonijoje. Tačiau tikėtasi, kad tai praeinančios reiškinys, kad ekonomika vėl atsigauna, kaip yra atsitikę praėjusioje. Tą patvirtino teigiami ženklai Pietų Amerikoje: abi didiosios šios žemyno valstybės, Brazilija ir Argentina, jau atrodė išbridusios iš pačių pavojingiausių ekonomikos klampynių ir atsistojusios ant tvirtesnių pamatų. Taip pat tikėtasi, kad abi šios šalys pasimokė iš praeities klaidų ir galės jų ateityje pasisaugoti. Tiek Argentina, tiek Brazilija išgyveno energijos išteklų krizę, kurią dar sustiprino sumažėjusios investicijų įlaukos iš užsienio ir milžiniškos valstybės skolos. Po tragiškųjų įvykių JAV-se, minėtų valstybių ekonominis pastovumas vėl atsiderė kritiškoje būklėje.

Visą savaitę Amerika stengėsi bent kiek nusigręžti nuo teberūkstančių griuvėsių ir labiau susirūpinti valstybės ekonomika, kad ir ji nesubyrėtų, kaip World Trade Center bokštai. Po beatodairiško skubėjimo pasiruosti ir bent apytikriai atstatyti palankias veiklos galimybes, šios savaitės pirmadienio ryte pagaliau New Yorke, Čikagoje bei kituose miestuose vėl pradėjo savo darbą birža.

Kaip ir buvo galima tikėtis, pirkimas-pardavimas pirmadienį buvo tiesiog karštligiš-

kas — besistengiant atgauti sugaištą laiką ir tuo pačiu „patikrinti valstybės ekonomijos pulsą“, kiek jis dar rodė gyvastingumą, kokios „pagiūmo“ prognozės galima tikėtis. Atgaivinta Amerikos birža veikla tuoj pajauta visame pasaulyje, tad akcijų bei įvairių vertybinių popierių apyvarta vyko sparčiai ir palyginti sklandžiai. Tačiau, nepaisant gausios apyvartos ir dar kartą FRB sumažintų procentų, JAV birža uždaryta su geroku kainų nuoslygiu.

Nėra abejonės, kad praėjusią savaitę įvykdyti teroristų išpuoliai sugriovė ne tik pastatus, bet gerokai apardė gyventojų pasitikėjimą ateimi. Daugelis išreiškia susirūpinimą, kad Amerika tikrai įsivels į naują karą (tai ne kartą pastarosiomis dienomis pabrėžė ir prez. George W. Bush), o tai pareikalaus ir daugiau išlaidų, galbūt bus padidinti valstybės mokesčiai ir prezidento bei respublikonų pasididžiavimas jų sumažinimu pranyks iš horizonto, kaip aukštąji New Yorke dangoraižiai. Be to, žadama sustiprinti daugelio opų valstybinių, pramonės bei verslo objektų, kelionių or keliais ir pan. apsaugą, o tas taip pat neapsieis be milžiniškų dolerių sumų. Niekas neabejoja, kad tokia apsauga būtina — tai akiųvaizdžiai parodė ir praėjusios savaitės tragedija, tačiau visgi rūpi, kiek tas kainuos ateitiam valstybės gyventojui — mokesčių mokėtojui. Vienaip ar kitaip, amerikiečiams reikės išmokyti su „pinigu skaitytis“.

Pirmosios, atrodo, ekonominį sukrėtimą pajuto oro linijos, jau spėjusios atleisti keliasdešimt tūkstančių darbuotojų ir sumažinti skrydžius, bent kol bus įvestos naujos, sustiprintos apsaugos priemonės oro uostuose, lėktuvuose. Tačiau šis jų užmojis — kaip domino kaladėlės — bematant nubangavo kelionių biurų, viešbučių, restoranų, automobilių nuomavimo ir kitų paslaugų, skirtų keleiviams, pramonės sluoksniams. Be abejo, ir iš šių sluoksnių darbuotojai netrukus papildys bedarbių gretas, o tas paveiks dar kitas pramonės bei verslo sritis...

Reikia tik džiaugtis, kad kol kas Europos bei kitų žemynų šalys stovi kartu su Amerika, bet kiek ilgai jos bus lojalios, kai susiaurės dolerių srovė?

LR SEIMO IR JAV LB ATSTOVŲ KOMISIJOS POSĖDŽIAI

Nr.10

LIŪDA RUGIENIENĖ

Tačiau kartu yra ir procesas, kurio dalys: politinė, ekonominė, karinė, resursų, teisinė, saugumo. Kai NATO ekspertai atvyksta į Lietuvą, klausinėja: kodėl toks nedarbas, kodėl lėtai vyksta privatizacija, kodėl korupcija? To pat klausinėja ir Europos Sąjungos ekspertai. Čekulais siūlė visą šitą procesą pavadinti „Lietuvos grįžimo į civilizaciją, į normalią tautų bendriją procesą“. Reikia rūpintis, kad Vakarai nepastatytų per daug didelių reikalavimų: „Negalima reikalauti iš kandidatų, kad jos išspręstų problemas, prieš ateidamos ir kad mes, prieš tapdamos narėmis, jau būtume kažkokie angelukai. Korupcija, deja, bus, ir tai ilgesni procesai. Ko-

rupcija yra ir Olandijoje, ir kitose valstybėse“.

Pozityviai Lietuvos atžvilgiu yra nusiteikusių JAV, kartu su Danija ir Norvegija. Vengrijoje ir Čekijoje buvo priimti politiškai palankūs sprendimai, o Lenkija yra pagrindinis Lietuvos strateginis partneris. Vokietijoje padėtis nėra bloga, bent pačiose viršūnėse. Prancūzija turi irgi neblogą nuomonę Lietuvos atžvilgiu, tačiau jie pakankamai kritiškai žiūri į visų trijų Baltijos valstybių priėmimą vienu metu. Anglija labai kreipia dėmesį į karinį aspektą, o toje srityje Lietuva puikiai pasiruošusi. „Mūsų dalyvavimas ir noras būti NATO susietas su naujomis realijomis Europoje. Ne tik su kažkokia galima destabilizavimo

įtaka iš Rusijos, bet ir apskritai. Lietuva, tikėtai būdama Europos Sąjungoje ir NATO, galės lygiavertčiai, normaliai dalyvauti mūsų Vakarų civilizacijos gyvenime. Ne tik dalyvauti, bet ir dalyvauti priimančiais sprendimus. Tai yra labai svarbu. Kokie galimi plėtros scenarijai, aš nenoriu nieko sakyti, jų yra tūkstantis ir vienas, bet man svarbu tai, kad ten būtų Lietuva“.

Lietuvos kariuomenės vadas Jonas Kronkaitis, kaip ir visose ankstyvesniuose komisijos posėdžiuose, padarė nuoseklią pranešimą apie Lietuvos kariuomenės paruošimą integracijai į NATO. Jis yra patenkintas karininkais, kurie dirba profesionaliai, taip pat labai patenkintas jaunais karininkais.

Kariuomenės vadas aiškino, kad kariuomenė yra rengiama savo saugumui, nieko specialiai nedaro dėl NATO. „Bet viską, ką darome dėl NATO, mes darome Lietuvos gynybai

ir tie dalykai susipina į vieną, kad mums žmonės yra pagrindinė esminė kariuomenės dalis“.

Karių parengimui yra skiriama daug dėmesio užsienyje. Kiekvieną dieną užsienyje yra apie 100 žmonių, kurie lanko kokius nors kursus, arba kokią nors konferenciją. Jie grįžta su vakarietiška pažinra ir mato, kaip veikia demokratija, kariuomenė, kuri dirba demokratiškai visuomenėi.

Lietuvos kariuomenė rengiasi visapusiškai. Įkurė Mokymo ir doktrinos valdybą. Jie kontroliuoja Puskarininkų mokyklą. „Parengti puskarininkus, kas mums yra labai svarbu, ko sovietų kariuomenėje nebuvo ir šiandien dar nėra. Ši institucija rengia ne tik kareivius ir puskarininkus, bet taip pat rengia ir doktriną, rašo mūsų karinius vadovėlius ir karinę doktriną“.

Šiomet naujiena, tai moterys priimtos į Karo akademiją. Turėjo šešias vietas moterims,

o buvo šešiasdešimt dvi kandidatės. Iš jų išrinko devynias, manydami, kad trys iškris per pratybas, nes jos turi pereiti tas pačias pratybas, kaip ir vyrai. Iš devynių tik viena iškrito, o iš vyrų net devyniolika iškrito.

Kariuomenės vado pranešimas buvo ypač išsamus, pailustruotas skaidrėmis.

Regina Narušienė, JAV LB XVI tarybos prezidento pirminkė, pasidžiaugė Lietuvos kariuomenės pasiekimais, Parlamentinė Asamblėja, Lietuvos dvylikos partijų sutartimi, visuomenės parama, nevyriausybinių organizacijomis, kurios organizuoja visuomenės rėmimą, stojant į NATO. Ji taip pat aptarė keletą problemų, kurias būtina spręsti.

Algis Rugienius, PLB vicepirmininkas, kalbėjo apie PLB Seimo rezoliuciją, priimtą seimo metu 2000 metų vasarą. Joje buvo pabrėžta, kad Lietuva nuosekliai siekia savo

užsibrėžto tikslo tapti NATO nare. Rezoliucijoje buvo akcentuota, jog NATO garantuos saugumą, suteiks palankias sąlygas ekonomikai ir investicijoms Lietuvoje. Rezoliucija paragino Lietuvos gyventojus, partijas ir individus viešai pa-

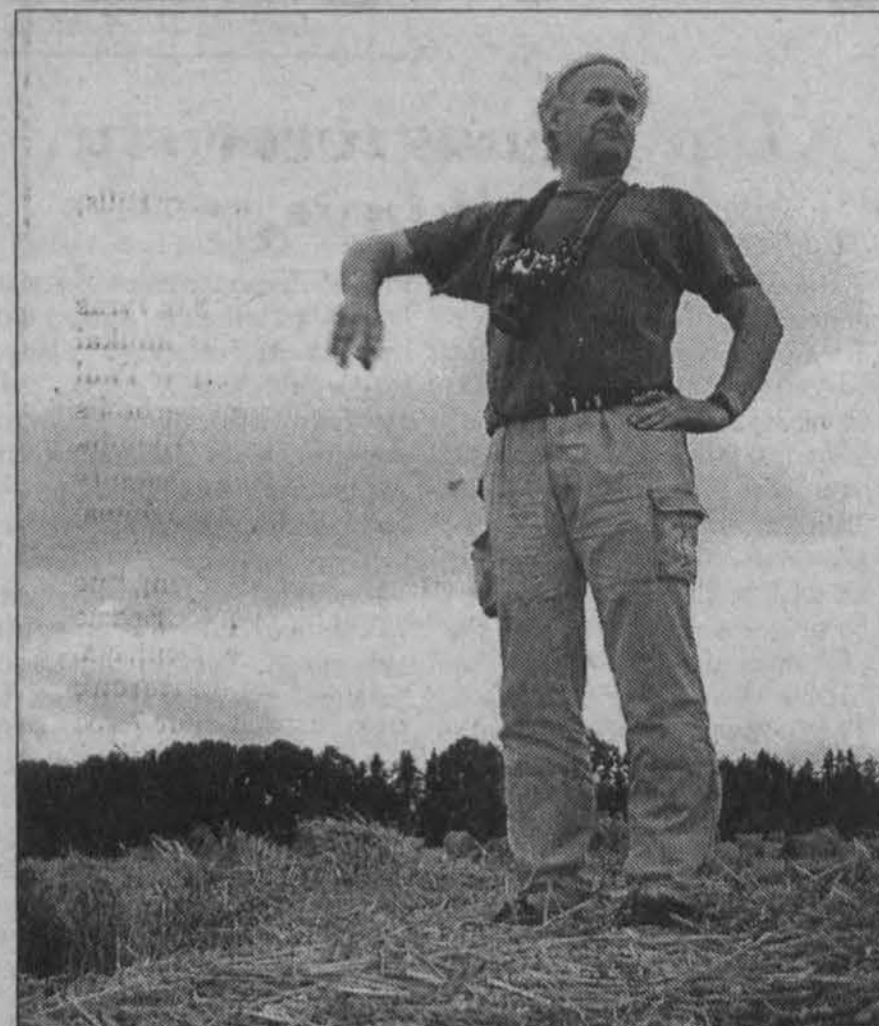
sakyti už Lietuvos aktyvų dalyvavimą šiame procese, kvietė užsienio lietuvius padėti.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė veikia 31 krašte, bet ne visi šie kraštai priklauso NATO.

(Bus daugiau)

LR Seimo ir JAV LB atstovų komisijos pirm. Vaeļovs Karbauskis ir JAV LB Krašto valdybos vicepirm. mokslo reikaldams dr. Stašys Bačkaitis komisijos posėdyje Vilniuje birželio 5 d. Algis Rugienius nuotr.

Fotomenininkas Viktoras Kapočius.

FOTOGRAFO VIKTORO KAPOČIAUS PAGERBIMAS

Neseniai Lietuvos spaudoje nuskambėjo žinia, kad vilnietis fotografas Viktoras Kapočius pripažintas „Lietuvos paparacu 2001“. Apie tai „Žurnalistų žinios“ (2001 m. Nr. 7-8) štai ką rašo:

„Per 11 dienų 32 didžiausių šalies leidinių ir agentūrų fotografų parodą Vilniuje, Verslo centre aplankė daugiau kaip 20,000 žiūrovų. Fotografai pateikė žiūrovų teismui drąsiausius kadrus iš visuo-menei žinomų žmonių neoficialaus gyvenimo. Parodą aplankiusio šalies prezidento Valdo Adamkaus nuomone, eksponuojami darbai meniniu požiūriu labai vertingi.“

„Lietuvos paparacu 2001“ pripažintas „Lietuvos ryto“ fotografas Viktoras Kapočius už skandalinę šnipio sulaikymo nuotrauką. Jis buvo apdovanotas ir pagrindiniu parodos prizų — skaitmeniniu „Minoltos“ fotoaparatu. Tame laikraštyje įdėta ir V.Kapočiaus nuotrauka, kurioje jis matomas laikantis krepšį su laimėta dovana.“

Cia norisi pateikti vieną kitą įdomesnę detalę apie šį fotografa, kurį iš nuotraukų gerai pažįsta ir „Draugo“ bei kitų Š.Amerikoje leidžiamų lietuviškų leidinių skaitytojai. Jo nuotraukų mūsų spaudoje yra buvę turbūt daugiau negu visų kitų Lietuvos fotografų kartu sudėjus.

V.Kapočius ilgą laiką yra

buvęs „Gimtojo krašto“ fotografas. Kuomet šis leidinys sustojo ejęs, jis spausdino nuotraukas įvairioje spaudoje, kol buvo pakviestas dirbti į didžiausią Lietuvos dienraštį — „Lietuvos rytą“ (dauguma jo nuotraukų spausdinamos šio dienraščio priede vilniečiams — „Sostinėje“).

Visą laiką V.Kapočius buvo drąsus vyras. Jis nebijodavo fotografuoti bažnyčias, kunigus bei religines apeigas sovietiniais laikais ir tas nuotraukas teikti Br.Kviklio leidžiamoms knygoms apie Lietuvos bažnyčias. Ne vieną kartą ir man yra tekę prisidėti prie šių nuotraukų atvežimo į Čikagą. Taip pat tekdavo atvežti ir kitų jo nuotraukų, kurias perduodavau mūsų spaudai. Kada Lietuva atkūrė nepriklausomybę, jis tas nuotraukas siųsdavo jau paštu ir aš jas nukreipdavau Š.Amerikoje leidžiamoms mūsų laikraščiams.

Pažymėtina, jog daugiau negu 15 metų V.Kapočius taip pat filmuodavo videokamera. Daug idomių videorašų jis yra padaręs Lietuvos atgimimo laikotarpiu, pradedant 1988-aisiais metais. Mano archyve yra šimtai juostų iš tų istorinių dienų, kuomet buvo sprendžiamas Lietuvos likimas. Šią medžiagą sutvarkius, suredagavus būtų tikrai vertingas praeities dokumentas. Reikia pasakyti, kad šios

Palanga.

Viktora Kapočiaus nuotrauka.

PASĖTA SĖKLA NEPRAŽUVO

Lietuva neturtinga nei auksu, nei sidabru, nei geležies rūda, nei kitomis žemės gėrybėmis, tačiau beveik kiekvienas jos kampelis švyti talentingais ir gražiais žmonėmis. Taip apibūdindamas Lietuvos katalikų mokslo akademijos istorijos sekcijos pirmininkės, istorijos daktarės Aldonos Vasiliauskienės pranešimo vedančiąją mintį, kai ji rugpjūčio 12 dieną kalbėjo savo gimtojo Skapiškio (Kupiškio rajonas) tikintiesiems, susirinkusiems į iškilmingą sekmadienio mišias — į švento Lauro no atlaidus... „Dėkoda klebonui Povilui Varžinskui už pakvietimą dalyvauti šioje gražioje šventėje, jaučiu ir džiaugsmą, ir liūdesį, — sakė mokslininkė. — Džiaugiuosi, kad esu savo vaikystės bažnyčioje ir galiu su jumis susitikti, dalintis bendrais džiaugsmiais ir rūpesčiais. Liūdna, kad šios akimirkos nesulaukė daug čia man artimų ir brangių žmonių: prisimenu tėvelius, palaidotus Šetos kapinėse (mamytė ir jos teta Viktorija, visų vadinama Viktute, daug metų tarnavo klebonijoje), menu Skapiškio kapinėse palaidotus zakristijoną Benediktą Vaičiūną ir jo žmoną Genutę, ir daug kitų brangių žmonių. Visi jie puoselėjo manų meilės, pareigos, atsakomybės jausmus Dievui, Tėvynei, žmogui, mokė kruopštaus, sąžiningo ir pasiaukojamo darbo. Išskirtinai noriu paminėti nepaprastai brangią asmenybę, ilgametį Skapiškio kleboną, kanauninką Nikodėmą Kasperioną, palaidotą šios bažnyčios šventoriuje. Tai jo pasiaukojimo dėka per karą buvo išsaugota ši bažnyčia, o ir sovietmečių jo diplomatijos pastangomis liko neišniekinta, nors ties Švč. M. Marijos altoriumi nukritusi nesprogusi bomba ateistams buvo geras pretekstas ją uždaryti.“

videokopijos yra vienintelės, kurios pakliuvo užsienin. Beje, porą kartų fotografas yra viešėjęs Čikagoje ir kai kuriuose kituose JAV miestuose. Ir čia būdamas yra padaręs nuotraukų iš šio krašto lietuvių gyvenimo. Dalis jų buvo atspausdintos Lietuvos spaudoje. Šiuo metu V.Kapočius intensyviai darbuojasi Lietuvoje, net atostogoms nebeteuri laiko, nes, pasikeitus situacijai, turi prisitaikyti prie darbavietų reikalavimų. Pakvietus vėl apsilankyti Čikagoje, V.Kapočius dažniausiai atsako: „Neturiu laiko, reikia užsidirbti duonai“.

Ed. Šulaitis

Skapiškį yra išgarsinęs Mai-ronis posmais apie paskendusius ežere varpus. Ant Skapiškio bažnyčios sienos prikalta memorialinė lenta, bylojanti, jog čia 1832 m. gyveno garsiosios giesmės „Pulkim ant kelių“ autorius, poetas ir kunigas Antanas Strazdas. Caro laikais miestelis priklausė Žemaičių vyskupystei, todėl Skapiškyje lankėsi garsusis vyskupas Motiejus Valančius, pasėjęs aukštaičių širdyse blaivystės ir šviesos sėklas, iš kurių netrukus ant pagrindinių šio miestelio kelių sankryžos 1862 metais iškilo didingas paminklas blaivybei. Jame pavaizduota Kristaus nuoga širdis rodė šio krašto žmonėms kilnaus gyvenimo gaires, kol vėl 1944 metų raudonoji okupacija atnešė kitokių vertybinių kompasus ir paminklą nugriovė. Nepriklausomybę atgavus 1990 metais paminklą atkūrė architektas Bronius Bickus.

Apie vyskupo Motiejaus Valančiaus antialkoholinę anticarinę veiklą savo pranešime daugiausia ir kalbėjo dr. Aldona Vasiliauskienė, nes per Lietuvą tebeskrieja Didžiojo Žemaičio 200-ųjų gimimo metinių aidai... „Labai prasminga, kad Motiejus Valančius čia, Skapiškyje, minimas trečiojo mūsų eros amžiaus kankinio, šventojo Lauryno atlaidų dieną. Kaip kankinys Laurynas kovojo dėl tikėjimo žiauriais krikščionių persekiojimo laikais, taip ir vyskupas Motiejus kariavo už katalikų tikėjimą, saugojo jį nuo pravoslavino, o į turtą, kaip kadaise diakonas Laurynas, žiūrėjo kaip į priemonę gražiam tikslui pasiekti“. Dr. Aldona Vasiliauskienė pateikė spalvingą Motiejaus Valančiaus — lietuvių tautos blaivintojo ir mokytojo — paveikslą, atskleidė jo įtaką knygnešių sąjūdžiui. Blaivystės, šviesos idėjos lietuvių tautoje niekada nebuvo visiškai užgesusios, net sovietmečiu jos ruseno. 1981 metais įsikūrė blaivystės klubas „Sąjūdis“, organizavęs tautinį orumą propaguojančius renginius. Valdžia išsigando „laisvamaniškos“ klubo veiklos ir pradėjo jį kontroliuoti, dusinti.

Švelnėjant politiniam klimatui, 1988 metais buvo atkurta tarpukario Lietuvoje veikusi Motiejaus Valančiaus blaivystės draugija. 1989 metais pradėjo veiklą jo vardo Blaivystės sąjūdis, 1990 metų birželio mėn. suorganizuotas maldingų žygių į Kryžių kalną (akcijoje dalyvavo apie pusę milijono įvairaus amžiaus žmonių). Džiugu, kad šiandien buriasi

„jaunieji valantiukai“, kad jie leidžia periodinį leidinį.

Taigi, vyskupo Motiejaus Valančiaus pasėta sėkla nepražuvo. Tokią nuojautą patvirtino Skapiškio kultūros namų bibliotekos vedėjos Jolitos Pipynienės elgesys: kai, išklause dr. Aldonos Vasiliauskienės pranešimą, nusifotografavę prie Blaivystės paminklo, apžiūrėję literatės, fotografės Onos Pajėdaitės fotorinkinį „Valančius“, susėdome prie vaišių stalo bibliotekoje, ant jo neišvysdome kol kas, deja, tradicinių valgių palaidovų — ne tik degtinės, bet net ir vyno, šampano, alaus.

Alfredas Guščius

PASAULIEČIŲ PRANCIŠKONŲ KRYŽIUS ANT KRYŽIŲ KALNO

Balandžio 8-ąją, Verbų sekmadienį, į Kryžių kalną rinkosi visų Lietuvos vyskupijų pasauliečiai pranciškonai. Ant Kryžių kalno buvo pastatytas ir pašventintas kryžius nuo Europos ir Lietuvos pasauliečių pranciškonų. Pastatymo idėjos iniciatorė Margaret Martens iš Vokietijos yra EU-FRA (Europa be sienų su šventuoju Pranciškumi) stovyklų pasauliečiams pranciškonams organizatorė. Kryžiaus šventinimo apeigos prasidėjo šv. Mišiomis Mažesniųjų brolių vienuolyno koplyčioje. Pašventintas kryžius, simbolizuojantis prisikėlusį Jėzų, buvo pastatytas Kryžių kalne. Visi šventės dalyviai drauge su Lietuvos, OFS, nacionaliniu ministru br. Augustinu Antanu Juškevičiumi padėjo Aukščiausiam giesme „Kryžiaus šventas“. Susitikimas baigėsi agape vienuolyne.

ŽINOTINA

Informuoja JAV LB Krašto valdyba

KLAUSĖTE — ATSAKOME

Dėkojame į skaitytojų klausimus atsakiusiam imigracinės teisės advokatui Aureliui Butvilui. Advokato tel. 312-580-1217.

Nelegalus JAV gyventojas, neturintis nei vairavimo teisių, nei ID, laimėjo 2001 m. „žalią kortelę“. Kokios galimybės legalizuotis?

Jokių. Dvi priežastys: nelegalumas ir, net jei žmogus būtų legalus, 2001 m. loterija turi būti visiškai baigta iki 2001 m. rugsejo 30 d.

Nelegalus gyventojas nori vykti kaip turistai į Arizonos valstiją. Ar yra pavojus būti sulaikytam dėl legalumo?

Galimybė Arizonoje sutikti sienos pareigūną (Border patrol), kuris gali paklausti imigracinio statuso, yra labai didelė. Proporcingai ta galimybė didėja, artėjant prie sienos. Būnant Arizonos viduryje, pavojus mažesnis, bet, priartėjus prie Mexico sienos, labai dažnai stabdomi automobiliai ir tikrinamas emigracinis statusas.

Deportacija. Kas tai? Ar imigracinė tarnyba, gavusi skundą apie vieno ar kito žmogaus nelegalų buvimą JAV, imtusi jį deportuoti iš šalies?

Deportacija yra užsieniečio išvežimas iš JAV imigracinio teismo sprendimu. Tačiau dėl vieno skundo greičiausiai žmogus nebūtų deportuojamas, nebent imigrantas būtų įvykdęs kriminalinį nusikaltimą arba būtų imigracinio teismo sprendimas jį deportuoti.

Ar tiesa, kad antrą ar trečią kartą įvažiuojantys į JAV, imigracinės tarnybos

SKELBIMAI

Paslaugos

ELEKTROS
[VEDIMAI — PATAISYMAI]
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Oll. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame lietuviškus (gutters) ir dengiamus stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

STASY'S CONSTRUCTION
Stalium darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis
tel. 630-241-1912.

Ivairūs

Krautuvėlės „LIETUVĖLĖ“
(Jaunimo centre) darbo valandos:
V - 3:30 v.p.p. iki 8:30 v.v.;
VI - 8:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.;
VII - 10:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.
NAUJIENA! Pigiai parduodamos bulvių tarkavimo mašinos.
Tel. 847-845-3972.

Ieško darbo

50 m. moteris ieško (perka) darbo. Kalba lietuviškai, rusiškai. Skambinti: pirm. šešt. nuo 8 v.r. iki 5 v.p.p. tel. 847-821-1238, Milda. Sekmadieniais tel. 773-376-4364.

Nekilnojamas turtas

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFF. (773) 229-8761
HOME (708) 425-7160
MOBIL. (773) 590-0205

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

Siūlo išnuomoti

Išnuomojamas vieno miegamojo butas su baldais pusrūsyje (basement). Kaina \$500. Tel. 708-594-1184.

Išnuomojami 3 butai.
First Rate Real Estate,
Aušra Padalino.
Tel. 773-767-2400.

Siūlo darbą

CARPENTER HELPER
Permanent-growth opportunity, ENGLISH speaking only, Western suburbs.
Tel. 630-852-1444.

Reikalingi darbuotojai
parduotuvų valymui TN ir IN valstijose. Pageidautina vyrai. Atlyginimas nuo \$1,500 iki \$1,800. Tel. 615-554-3161.

Reikalinga buto tvarkytoja.
Reikėtų atvažiuoti kartą per savaitę į Wauconda, IL. Skambinti Gediminui, tel. 847-736-2615.

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English. L.A. McMahon Window Washing. Tel. 800-820-6155.

oro uoste yra dažnai sustabdomi ir gražinami į Lietuvą. Jei tai tiesa, kaip to išvengti?

Taip. INS pareigūnai dažnai gražina atvykstančius atgal tiesiai iš oro uosto. Tai vadinasi „expedited removal“. To galima išvengti, tiksliai informuojant INS pareigūnus apie kelionės tikslą. Būtina

žinoti datas ir vietas, kuriose numatoma lankytis. Visi aiškiai išdėstomi kelionės tikslai padėtų išvengti grąžinimo.

V tipo viza. Kas tai?
Su V tipo viza gyvenimas JAV toks pat, kaip ir su „žalia kortele“. Galima gyventi JAV, galima dirbti, išvažiuoti ir įvažiuoti atgal į JAV.

GYDYMOSI UŽSIENYJE TVARKA

Ligoniai gydytis į užsienį bus siunčiami tik tais atvejais, kai suteikti jiems būtinos medicininės pagalbos Lietuvoje tikrai nėra galimybių.

Lietuvos sveikatos apsaugos ministras patvirtino pacientų nukreipimą konsultuoti, ištirti, taip pat gydytis užsienyje bei su tuo susijusių išlaidų apmokėjimo tvarką.

Konsultavimas, ištirimas, gydymas užsienyje Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis bus organizuojamas tiems apdraustiems asmenims, kuriems konsultacijos Lietuvoje bei čia taikyti gydymo metodai nedavė teigiamų rezultatų, o po konsultacijų, tyrimo ar gydymo naujais metodais užsienyje būtų prognozuojami geri.

Pagal naują tvarką pacientai nebus siunčiami į užsienį galūnių, sąnarių ir organų protezavimui, taip pat į medicininės reabilitacijos, sveikatos grąžinimo bei antirecidivinio gydymo įstaigas.

Norint gauti nukreipimą konsultuoti, ištirti ar gydytis užsienyje, reikia kreiptis į gydančią gydytoją. Jis nustatytą tvarką pacientą nusiųs konsultuoti į universitetų ar universitetines ligonines. Specialistai, įvertinę pacientų svei-

katos būklę, parengs doku-mentus. Sprendimą dėl ligonio siuntimo konsultuoti ar gydytis užsienyje gali priimti tik sveikatos apsaugos ministro įsakymu sudaryta komisija.

Dokumentuose turi būti nurodytas tikslus užsienio šalies ir sveikatos priežiūros įstaigos, į kurią reikėtų siųsti pacientą, pavadinimas, adresas, preliminarūs konsultacijos ir gydymo kaina, taip pat sveikatos priežiūros įstaigos atstovo, su kuriuo suderintas paciento iš Lietuvos priėmimas, pavardė.

Pacientų, siunčiamų konsultuoti ar gydytis užsienyje, bei juos lydinių asmenų, jeigu tai būtina dėl paciento sveikatos būklės ir nurodyta priimant sprendimą, kelionės išlaidas apmoka Valstybinė ligonių kasa, pateikusi prašymą ir kelionės bilietus bei konsultaciją ar gydymą patvirtinančius dokumentus.

Pacientams, išvykusiems be Sveikatos apsaugos ministerijos komisijos sprendimo, konsultavimas ar gydymas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų nekompensuojamas.

(Eita)

Skyrelį parengė
Dalia Badariene

Miškas šalia Ignalinos.

Viktora Kapočiaus nuotrauka.

JIS PRIMENA M. K. ČIURLIONIO „ŠAULĮ“

PROF. ONA VOVERIENĖ

Man patinka Algirdo Landsbergio mintis, pasakyta „Lietuvos aidas“ korespondentui kažkuria proga: „Kai ištinka krizė, žmonės žiūri į menininkus ir sako: jūs ką nors darykite!“ Susišaukia ši mintis su Antano Maceinos idėja, kad nakties metą... menininkas „saugo dievų pėdsakus ne tik apskritai žmogiškojoje egzistencijoje, bet ir savo tautos gyvenime“. („Naujasis dienovidis“ — 1993, lapkr. 19).

Kai Lietuvai atgavus nepriklausomybę, 1992 m. i valdžią sugrįžo komunistai, atrodė, kad Lietuvą ištiko tokia pati katastrofa, kaip ir okupacija. Daugelis prarado dvasinę pusiausvyrą. Lietuvą vėl sukaustė baimė — prasiėjo naktis.

Reikėjo ne paguodos, o dvasinės atsparos, į ką nors atsižvelgti, kad išgyventum. Nežinau, kaip būtų išgyvenę tą krizę, jeigu ne mūsų rašytojai ir žurnalistai.

Galingu balsu vienas iš pirmųjų prabilo rašytojas Jonas Avyžius. Jam antrojo rašytojas Jonas Mikelinskas, Petras Dirgėla, Kazys Saja, Jurgis Kunčinas, Eugenijus Ignatavičius, žurnalistai Lina Pečiūnienė, Dalius Stancikas, Roma Grinbergienė ir kt.

Ko gero, garsiausias menininko balsas suskamba ir jo žmogiškoji pozicija pasiekia žmogaus širdį ir protą per dvasinę duoną kasdieninę — publicistiką. Ne knygos. Jos rašomos ilgai ir leidžiamos dar ilgiau. Ir jų įtaka dvasinei būčiai kitokia. Straipsnis žiniasklaidoje — tai operatyvus reagavimas į įvyki, jame pateiktos idėjos patenka į įvykio išpurtą dirvą, jų sėklos greitai sudygsta, veikia jausmus, ramina ir kelia arba... atvirkščiai.

Rašytojo Jono Mikelinsko straipsnių visuomet laukėme. Juos skaitėme po keletą kartų, išsikirpdavome, saugojo me. Jo Tiesos žodis guodė.

1994 m. straipsnyje „Kompetencijos kvintesencija“ Jonas Mikelinskas paliko istorijai jau susiformavusį LDDP valdymo vaizdelį: „Nors visur arba beveik visur sėdi savo kadrai, nors ir 'sugriautas' kaimas visai baigiamas griauti ir melžti, nors tyliai ignoruojamas visos 'Liaudies' referendumas dėl okupacijos žalos kompensavimo, nors uždegta žalia šviesa siautėti nomenklatūrinei privatizacijai, monopolijoms ir bankeliams, nors didelės nuolaidos daromos Maskvai, nors viešpatuoja korupcija, mafija, reketas, šantažas, pornografija, nors apipiešti visų taupesnių piliečių indėliai, nors vis plačiau praveriamas šliuzas infliacijai, nors... Prezidento dekretu sužlugdytas įstatymas dėl pareigūnų ir tarnautojų turto deklaravimo... Prezidentas supasavo prieš korupciją...“ („Lietuvos aidas“, — 1994, vas. 2, p.5). Tokia buvo LDDP piramidės valdymo politika.

... tiek Lietuvoje, tiek išeivijoje vis dažniau pasigirsta susirūpinusių balsų dėl prezidento aplinkos, dėl jo patarėjų, tarp kurių esą gyvybiškai suinteresuotų, kad prezidento kompetencija būtų ne šiaip sau kompetencija, o kompetencijos kvintesencija, kad prezidentas, kaip ir Prancūzijos karalius Liudvikas XIV, galėtų pasakyti: valstybė — tai aš!“ (Ten pat).

Kitame straipsnyje „Planuojama anarchija arba visagalis anonimas“ („Lietuvos aidas“, — 1994, geg. 26, 27) jis tęsia pasakojimą apie piramidės valdymo laikotarpį, jį apibūdina, kaip „visuotinę suirutę, anarchiją ir chaosą: gatves...“, „be atodairos ir atvangos terorizuoja jokių eismo taisyklių nepripažįstančios ir dūžiančios šimto kilometrų per valandą greičiu automašinos...“, „troleibusai važinėja tik rujom — nulinguos vienas paskui kitą du, trys, kai kada keturi, penki..., ir vėl lauk pusvalandį, ... daugelio jaunų vyrų akivaizdoje skustagalvis atletas daužo kumščiais ir spardo kojomis it žemę tylinčių žmogų ir niekas nepaveria burnos, kad įsisiutėjusi mušeiką sudraustų, sugėdintų, arba bent surėktų“, „atbėga du žaliūnai ir ima svaidyti į naujinteliačius autobusus 'Mercedes' butelius su padegamuoju skysčiu: garbingo amžiaus ir garbingos praeities nebejaunas mokslininkas veržiasi į Genocido tyrimų centrą, kad ten atsisėdų į direktoriaus kėdę, nors buvę kaliniai ir tremtiniai jo iš tolo purtosi“. Jis primena „visokias žudynes — šūvių ir pakaušių ar peilių ir pilvų, išprievartavimus, reketus, korupcijas, sukiavimus, prostituciją, vagystes, kapinių išniekinimus, alkoholizmą, narkomaniją ir kitus sodomiškus dalykus“. Daro išvadą, kad visi šie sodomiški dalykai Lietuvoje vyksta ne šiaip sau, o yra planuojami ir organizuojami. Tik jam neaišku: „Kas tai daro? Kas planuoja ir organizuoja šitą anarchiją, šitą chaosą?“ (Ten pat).

Straipsnyje „Du trečdaliai ir ... nieko“ („Lietuvos aidas“, — 1995, spal. 28, p.1,5) jis guodžiasi, sunkiai suprantas tokią situaciją, kai „pagal sociologinius tyrimus, du trečdaliai Lietuvos gyventojų jau kurie metas reiškia nepasitikėjimą Seimu ir vyriausybe ir... nieko“. Atvirkščiai, valdantieji tvirtina, kad „Lietuvos viskas normalu: 'prichvatizacija', 'normali korupcija', 'normali infliacija', 'normali prostitucija', 'normalus bankų ir bendrovių bankrotas', 'normalus Klanas', 'normalus reketas'... normalu, kad niekias paverčiamai ilgai žmonių kaupiti indėliai, normalu... kad prezidentas ragina piliečius neatlikti jų pilietinės pareigos... ir t.t.“

Su didele širdgėla rašytojas kalba apie didžiausią tautos netektį — sovietmečiu sunaikintą Lietuvos kaimą. Kaimas pusę šimtmečio buvo fiziškai naikinamas ir žlugdomas. „Ir tai buvo ne tik fizinis, bet ir dvasinis genocidas. Ir viskas buvo daroma planingai, sistemingai, sąmoningai... Svarbiausia buvo „sugriauti kaimą, kuris buvo išlikęs kaip moralinis ir tautinio atsparumo citadelė. Na ir atsivė. Ir ne tik tremdami į Sibirą, grūdinti ir kolektyvūs, bet ir tuos kolektyvūs demoralizuodami iš vidaus... Senesnį gyventoją gerai prisimena tą metą, kai iš didesnių miestų į kaimą buvo siunčiami 'atlikti bausmės' degradavę piliečiai — alkoholikai, prostitutės, vagišiai, chuliganai, kad jie ten gyvendami 'pasitaisyty'. Suprantama, kad jie ne tik patys 'taisėsi', kultūrėjo, bet ir 'kultūrinio' kaimą. Be to, nederama pamiršti, kad bene pusė visų energingiausių, sveikiausių ir kūrybiškiausių kaimo žmonių buvo išžudyti, įkalinti, arba sunaikinti tremtyje, rezistencijos metu... Kaimo žlugimo procesą dar labiau

Poetas Kazys Bradūnas (kairėje) ir rašytojas Jonas Mikelinskas Vilniuje. Nuotr. Eltos

paspartino forsutas vienkienų, bendrų, kolūkinų gyvenviečių steigimas... Ko dar nesuspėjo padaryti organizuotas genocidas, tremtis, sąmoningas demoralizavimas, tą į savo liūną įtraukė alkoholis (Mikelinskas J., „Didieji ir mažieji, arba demokratija ir Trojos arklys“) („Lietuvos aidas“, — 1996, geg. 16, p.5).

Dabartinis kaimas ir miestas sunkiai serga. „...tiek metų dezorganizuota, 'stabilizuojama', klaidinama mūsų visuomenė nebėra gyvybiškai suinteresuota, kad viso to, kas dabar yra, nebūtų, kad nesiautėtų griovimo, tamsybių gaivalai, o viršūnės juos toleruotų, jiems pataikautų...“ (Ten pat).

Liūdniausia, kad tas dvasinio griovimo procesas iki šiol tebesitęsia. „Ar buvo nubausitas bent vienas ministras ar kitas aukštas valdininkas, kuris elgėsi su visuomenės turtu ir jos pinigais kaip su savo? — klausia rašytojas. — Ar buvo patrauktas baudžiamojon atsakomybėn bent vienas buvęs aršus veikėjas, organizavęs terorą ir genocidą?“

Dėl tautos dvasinio genocido rašytojas kaltina ir inteligentiją, kuri apleido ir išdavė savo tautą, „... jos šiandieninis pasyvumas tiesiog stabina...“ (Ten pat).

Niekas nedrįso veltis į tokią sudėtingą dialogą ar diskusiją kaip lietuvių žydų santykiai ir holokaustas. Jonas Mikelinskas, matydamas, kaip žydų ir jų rėmėjų puolama lietuvių tauta, kaip ji vadinama žydšaudžių tauta, parašė ir paskelbė keletą straipsnių ta tematika. Tai — „Meškos paslauga“ atviras laiškas mokytojui Vytautui Toleikiui. („Draugas“, 1997, Nr. 4), „Netiesos sakymo anatomija arba atviras laiškas Saifamoniui Vaintraubui“ („Literatūra ir menas“, 1997, Nr. 5), „Patogus žinojimas, arba neuniformuotas gimnazistas iš Darbėnų“ („Šiaurės Atėnai“, 1997, Nr. 21), „Sužlugdytas dialogas“ („Literatūra ir menas“, 1997, Nr. 3), „E. Zuroffo kova prieš žydšaudžius“ („Apžvalga“, 1997, Nr. 41), „Fantazija ir tikrovė, arba kaip S. Vaintraubas kurpia antisemitizmą“ („Vakarinės naujienos“, 1997, Nr. 213) ir t.t., kuriais sustabdė E. Zuroffo ir Izraelio ambasadorius bei Briaus šalis Odedo ben Huro kaltinimų srautą lietuviams už holokaustą, remdamasis žydais, Karlu Raimundu Popperiu ir Aleksandru Štormu, įrodė, kad žydų naikinimu negalima kaltinti visos tautos. Be to, faktais patvirtino Aleksandro Štormo mintį, „jog ir žydai klydo ir nebuvo tik bejėgės žmonių aukos, bet ir buvo pasiruošę tai valstybei, kurioje gyveno, kenkti“ (Mikelinskas J., „Apie tikrąsias aukas ir mąstymo klaidas“) („Kauno diena“, — 1998, bal. 27, p. 23).

Kaip tikras tautos sargybinis, Jonas Mikelinskas įsitraukė į diskusiją su Tomu Venclova, kuris, važinėdamas po pasaulį, kritikavo filosofą Juozą Girnių už jo teiginį, kad „tautos esmė yra pirmesnė už egzistenciją, kad tauta yra didžiausia vertybė, kad dėl jos reikėtų ir aukotis, kad...“ (Mikelinskas J., „Kosmopolitinės orientacijos stichijoje“ („Lietuvos aidas“, — 1995, rugs. 7, p. 5)). Užsisiautęs prokuroro mantiją, Tomas Venclova savo pasakojime „Lietuviškojo stereotipo problema“, skaitytoje 1993 metais Kultūros ministerijoje, apkaltino šviesiausiųjų to meto žmones — Sigitą Gedą, Vytautą Mačiuką, Vytautą Rubavičių, Romualdą Ozolą, Zigimą Zinkevičių bei Joną Mikelinską... baisiausia, pasak Tomo Venclovos, nuodėmė — tautiškumu, kaip jis vadinama, „kategorišku nacionalizmu“.

Su didele širdgėla rašytojas Jonas Mikelinskas mąsto apie Tomo Venclovos paskaitą: „Nejaugi jam nežinomi faktai, kad daugelis lietuvių gėdijasi savo tautos, kad mąsčiai įsigalėjusi emigracija, saviplaka, nusizeminimas ir savęs niekinimas... Žinoma, to nepasakysi apie buvusius komunistų partijos narius, ypač nomenklatūrininkus, kurie ne tik neatgailauja, bet ir didžiuojasi savo praeitimi, net savo „disidentine“ veikla. (Ten pat).

Užsisiautęs prokuroro mantiją, Tomas Venclova savo pasakojime „Lietuviškojo stereotipo problema“, skaitytoje 1993 metais Kultūros ministerijoje, apkaltino šviesiausiųjų to meto žmones — Sigitą Gedą, Vytautą Mačiuką, Vytautą Rubavičių, Romualdą Ozolą, Zigimą Zinkevičių bei Joną Mikelinską... baisiausia, pasak Tomo Venclovos, nuodėmė — tautiškumu, kaip jis vadinama, „kategorišku nacionalizmu“.

Su didele širdgėla rašytojas Jonas Mikelinskas mąsto apie Tomo Venclovos paskaitą: „Nejaugi jam nežinomi faktai, kad daugelis lietuvių gėdijasi savo tautos, kad mąsčiai įsigalėjusi emigracija, saviplaka, nusizeminimas ir savęs niekinimas... Žinoma, to nepasakysi apie buvusius komunistų partijos narius, ypač nomenklatūrininkus, kurie ne tik neatgailauja, bet ir didžiuojasi savo praeitimi, net savo „disidentine“ veikla. (Ten pat).

Tomas Venclova iš užjurių Lietuvoje visiškai neįžiūrėjo rusifikacijos. Nors disertacijos, visi moksliniai darbai turėjo būti rašomi vien tik rusų kalba, vaikai jau darželiuose buvo pradėdami mokytis rusų kalbos, pramonės didžiųjų statyboms buvo verbuojami ir vežami žmonės iš kitų sovietinių respublikų, jie pirmiausiai ir butais aprūpina mi, kai savieji turėjo eilės butų laukti visą gyvenimą, daugelis ir numirdavo nesulaukę. Visagino atominės elektrinės statybai ir jos eksploatacijai buvo sutraukta iš visos Rusijos kelios dešimtys tūkstančių svetimačių, dabar jie — viena skaudžiausių Lietuvos socialinių problemų, ir t.t. Ir čia T. Venclova nemato rusifikacijos. Tiesą sakant, kaip gali matyti? Butų keista, kad jis neteisintu okupacinio režimo, juk vartėsi kaip inkstas taukuose. Už tai jam ir atrodo, kad „valstybė, kuri rūpinasi tik savo nacionaliniais interesais Vakaruose atrodo kaip grynas nesusi-pratimas“. Meluoja Tomas Venclova. Teko būti Didžiojoje Britanijoje ir Vokietijoje, susitikti ir kalbėti su daugeliu prancūzų — visi jie didžiuojasi savo valstybėmis. O ką siūlo Tomas Venclova Lietuvai? Tai — „brandžios europinės kosmopolitinės orientacijos“ (!). Tarsi mes jos neturėtume: net ir per daug. Ir tik dėl to, — kaip rašo rašytojas Jonas Mikelinskas, — kad „panašų mokytojų ir auklėtojų mokomi ir dresuojami kai kurie patiklesni mūsų valdžios vyrai tiesiog iš kailio neriai, kad tik nebūtų apkaltinti retrogradais, pronaciais, šovinistais, ir antisemitikais“ (Ten

pat).

Graziausiomis žmogaus sąvybėmis rašytojas vadina idealizmą ir pilietinį brandumą. Jo nuomone, „Praradęs idealizmą žmogus praranda viską, o atranda tik bedvasį egoizmą“.

Su niekšybe Jonas Mikelinskas niekada nesitaikstė, bet kartu jis ir žino, „kad ją reikia mušti ne pykčiu, net ne šventu pykčiu, kaip mėgstama sakyti ir didžiutis, o pilietinio jausmo brandumu“. Jo manymu, „rinkos sąlygomis vis dėl to pagrindinė prekė yra ne garsus vardas (garsus vardas nūdienos sąlygomis padėjo tik Algirdui Brazauskui), kiek užimamos pareigos, apskrumas, ryšiai, ypač rizika“ (Mikelinskas J., „Niekšybe reikia mušti ne pykčiu, o pilietinio jausmo brandumu“ (Užrašė E. Mikulėnaitė) („Lietuvos aidas“, — 1995, geg. 10, p. 1,4)).

Analizuodamas demokratinės valdžios ir visuomenės sąsajas, jis teigia, kad demokratijos sąlygomis valdžios savivaliavimui užkerta kelią tik tokia visuomenė, kuri jau turi nusistovėjusias tradicijas, tvirtus etinius-moralinius kriterijus, nenusiaubtą, pakankamai gyvybingą bei įtakingą bažnyčią, jos saugomus religinius principus ir t.t. O visa tai vertybių sistemoje užima kur kas svarbesnę ir reikšmingesnę vietą negu bet kokios valdžios autoritetas. Kai tokia etinių-moralinių vertybių sistema, kuri buvo viršesnė už autoritetą, pašlyja, suparalyžiuojama, demokratija išslyja grėsmingas pavojus“ (Mikelinskas J., „Didieji ir mažieji, arba demokratija ir Trojos arklys“) („Lietuvos aidas“, — 1996, geg. 16, p. 5).

Man rašytojas Jonas Mikelinskas savo kovą publicistika, pamatymais apie tautos likimą ir jos vertybines orientacijas primena Mikalojaus Konstantino Čiurlionio „Šaulį“, kuris, stovėdamas ant aukšto kalno, savo aštrios plunksnos strėlėmis gina Lietuvą nuo ją puolančių, ardančių ir menkinančių pasaulių.

IEŠKO GIMINTŲ

• Emilijos ir Gertrūdos Glebauskaičių ieško Zuzana Bliuvienė. Mano senelio Mykolo Glebausko du broliai Jonas ir Juozapas gyveno Čikagoje (mano senelis taip pat — tik trumpai). Jaunesnis brolis Jonas 1920 m. žuvo viename Čikagos fabrike ir už kompensaciją jo mama nusipirko Lietuvoje žemės ir gyveno su senelio Mykolo šeima, nes jis grįžo į Lietuvą. Mykolas turėjo dvi dukras — Oną (tai mano mama) ir Kotryną. JAV pasilikęs brolis Juozapas (Joseph) turėjo dvi dukras: Emiliją ir Gertrūdą. Jo žmonai Konstancijai anksti mirus, jis vedė antrą kartą ir gan greitai laiška nutrūko... Mes pasimetėme. Dabar aš, Mykolo Glebausko anukė Zuzana Erimavičiūtė-Bliuvienė, ieškau savo tetų Emilijos ir Gertrūdos Glebauskių, kurių pavardės jau turbūt kitokios, joms turėtų būti apie 78 metus arba daugiau. 1989 m. rudenį besilankydama JAV, aplankiau ir dukrų palikuonis. Iki 2002 m. sausio 16 d. į mane, Zuzaną Bliuvienę, galima kreiptis šiuo adresu: 2129 W. Haven St., Mt. Prospect, IL 60056, tel. 847-228-6456; vėliau — 6718 S. Kedvale Ave, Chicago, IL 60629; tel. 773-284-2425 arba Dainavos 25-3, Panevėžys, Lietuva, tel. 59-68-14.

A. † A.

JURGIS SĖDAITIS

Mirė 2001 m. rugsėjo 17 d. savo namuose Hickory Hills, IL, sulaukęs 85 metų.

Gimė Belskių kaime, Šakių apskrityje.

Nuliūdę liko: žmona Emma, dukterys Judith ir vyras Darius Glinskis, Kristina su vyru Daniel Kowart, anūkai Simas, Vainius ir Emelina Glinskiai, Anneliese ir Paul Kowart, sesuo Augustė Šakaitis su šeima Lietuvoje, brolis Andrius, sūnenas Robertas su šeima, dukterėčia Klaudija su šeima, svainis Jurgis Teitlis su šeima, pusseserė Emma Venskienė, pusbrolis Ričardas Petersonas su šeima, gyvenantys Čikagoje bei jos apylinkėse.

Velionis bus pašarvotas rugsėjo 19 d., trečiadienį, nuo 3 v.p.p. iki 8 v.v. Kosary laidojimo namuose, 9837 S. Kedzie Ave, Evergreen Park, IL. Rugsėjo 20 d., ketvirtadienį, a.a. Jurgis bus atvežtas į Ziono Evangelikų Liuteronų bažnyčią, 9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL, kur 7 v.v. įvyks atsisveikinimo pamaldos. Rugsėjo 21 d., penktadienį, 10 v.r. po laidotuvių pamaldų bažnyčioje velionis bus palaidotas į Betanijos kapines, Justice, IL.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidotuvių direkt. Kosary Funeral Home. Tel. 708-499-3223.

A. † A.

JONAS LUKOŠEVIČIUS

Mirė 2001 m. rugsėjo 17 d., sulaukęs 84 metų.

Gyveno Brighton Park, IL. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 45 metus.

Nuliūdę liko: duktė Helen Youens, duktė Mary Medina, anūkai Christopher, Michael, Andrew Youens, Richard, Emerald ir Jaimie Medina, sesuo Ona su šeima, gyvenantys Lietuvoje.

Velionis pašarvotas trečiadienį, rugsėjo 19 d. nuo 3 v.p.p. iki 9 v.v. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės ketvirtadienį, rugsėjo 20 d. Iš laidojimo namų 9:30 v.r. velionis bus atlydėtas į Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią, kurioje 10 v.r. bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidotuvių direkt. Gerald F. Daimid. Tel. 773-523-0440.

Mylimą Mamytę, Močiutę, Uošvę

A. † A.

LIDIJĄ MAČIŪNAITĘ-IDIKIENĘ

Viešpats pasišaukė į Amžinus namus 2001 m. rugsėjo 16 d., sulaukusią 87 metų.

Paskutiniu metu velionė gyveno St. Peterburg, FL. Prieš tai, apie 41 metus gyveno Sao Paulo mieste, Brazilijoje. Gimė Lietuvoje, Ukmergės mieste.

Nuliūdę liko: dukra Milda Paulienė, jos vyras Eugenijus, anūkai Linas, Lidija ir Audrius, dukra Vidutė Totoraitienė su vyru Kazimieru, anukės Monika su vyru, Daina ir Rūta.

Velionė buvo žmona a.a. inžinieriaus Algirdo Idikio. A.a. Lidija Mačiūnaitė-Idikienė buvo išvežta į laidojimo namus Springfielde, kur bus palaidota šalia savo vyro a.a. Algirdo.

Gimines, draugus ir pažįstamus prašome pasimelsti už velionės sielą.

Nuliūdusi šeima

A. † A.

LIDIJAI MAČIŪNAITEI-IDIKIENEI

mirus, liūdinčią dukrą MILDĄ PAULIENĘ su šeima, dukrą VIDUTĘ TOTORAITEINĘ su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Nijolė, Juozas, Darius ir Aras Nausėdai

JURBARKAS

kė Kryžių kalną, Vilnių ir Kauną.

• Liepos 27-rugpjūčio 4 d.

Jurbarko dekanato jaunimo atstovai bendravo su Dresdeno-Meisseno vyskupijos jaunimo grupe. Susitikimo tema — „XXI amžiaus iššūkiai jaunimui“. Jaunimas aptarinėjo įvairias laikmečio keliamas problemas, stovyklavio Vertimuose ir Balninkuose, aplan-

AUKŠTADVARIS

Liepos 22-29 d. čia vyko katalikiška vasaros stovykla moksleiviams „Atrakinkime Bibliją“. Vaikai išlėjęsi, sportavo, dalyvavo katechezėse ir drauge su parapijos bendruomene šventė Mišias.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Zarasiškių klubas įsigijo viso stalo bilietus į rudeninį „Draugo“ pokylį. Dėkojame ir lauksime atvykstant!

Vaikai yra mūsų visuomenės ateitis. Kaip perteikti vaikams religijos pagrindus? Simpoziumo „Dievas ir vaikas“ metu bus aptariama vaiko religinio auklėjimo svarba šeimoje ir per katekizmą bažnyčioje. Simpoziume dalyvaus Gracilda Reinytė-Petkienė, seselė Laima Kabišaitytė ir Rima Sidrienė. Šis ir kiti pristatymai vyks 21-ojo Ateitininkų akademinio savaitgalio metu spalio 27-28 d. Ateitininkų namuose Lemonte. Čikagos ir apylinkių visuomenė kviečiama dalyvauti.

Pranešame lietuvių visuomenės žiniui, kad dėl įvykusios tragedijos New York'e ir Vašingtone susidariusių sąlygų, „Lietuvių balso“ literatūros konkurso laureatų premijų įteikimo šventė rugsėjo 23 d. negali įvykti. „Vardan“ nedalomos tautos konkurso premijų įteikimas vyks Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo – Kovo 11-osios šventės minėjimo metu 2002 m. kovo 10 dieną Jaunimo centre. Pirmojo konkurso laureatų premijų įteikimas taip pat buvo Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo minėjimo metu.

Iš arti ir toli

Visi tėveliai kviečiami atvežti savo vaikučius į New Yorko Maironio lituanistinę mokyklą. Pamokos vyksta kiekvieną šeštadienį nuo 10 val. r. iki 1 val. p.p. Kultūros židinij, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Mokykloje veikia penkios klasės, vaikų darželis ir suaugusiųjų lietuvių kalbos besimokančiųjų klase. Vaikai mokosi lietuvių kalbą, gramatiką, istoriją papročius, dainavimą ir tautinius šokius. Šiais metais švenčiame 50 metų mokyklos jubiliejų. Informacija skambinant Audrei Lukoševičiutei tel. 718-849-6083.

DAINŲ POPIETĖ „SEKLYČIOJE“

Rugpjūčio 29 d. vyresniųjų lietuvių centre „Seklyčioje“ paskutinį šios vasaros trečiadienį vyko dainų popietė. Oras atrodė, lyg yra dar pats vidurvasaris. Karštas ir drėgnas oras daug lankytojų išviliojo į gamtą vėsumos ieškoti, o „Seklyčio“ trečiadienio popietę prisirinko geras būrys lietuviškos dainos mylėtojų.

Vyresniųjų lietuvių centro vadovė Elena Sirutienė pasveikino atvykusius svečius ir muziką Faustą Strolia, kuris šį kartą atsivežė akordeoną, nes turėjome dainuoti dainas pagal kai kurių poetų parašytus žodžius ir nežinojau auto-rių eiles. Šioms dainoms muziką pritaikė ir parašė Faustas Strolia.

Romas Kezys iš New Yorko, dėkodamas „Draugui“ už paramą New Yorko lietuviams išlaikyti Kultūros židinį lietuvių rankose, aukoja 100 dol., kuriuos prideda prie gražintos „Draugo“ pokyliaus laimėjimų knygelės. Labai labai ačiū!

Lietuvos Vyčių 112 kuopa per Estelle Rogers atsilgino už „Draugo“ pokyliaus viso stalo bilietus. Malonu bus susitikti su jumis per mūsų šventę!

Ateitininkų šalpos fondo metinis pokylis įvyksta 2001 m. spalio 17 d., šeštadienį, Ateitininkų namuose, 12690 Archer Ave., Lemont, IL 60439. Pradžią – 6 val.v. (pabendravinimas), 7 val.v. – vakarienė. Skambinti dr. Aldonai Juozevičienei tel. 708-499-2447.

„Vaiko vartų į mokslą“ būrelis remia pomokyklinius centrus Vilniuje, Marijampolėje, Kazlų Rūdoje, Rumbonių kaime, Naujojoje Akmenėje. Būrelis paremia mokyklinių reikmenų supirkimą asocijų šeimų vaikams ir suprojektavo „Charakterio ugdymo programą“. Spalio 28 d. Pasaulio lietuvių centre Lemonte, pradedant 12 val. vyks lėšų telkimo „Laumių pietūs“. Bilietus galima užsakyti skambinant Nijolei Grigaliūnienei tel. 708-974-1262. Čikagos ir apylinkių lietuvių visuomenė kviečiama pietuose dalyvauti.

Lithuanian Business Council ruošia rudens pietus ir visuotinį susirinkimą spalio 11 d. 7 val.v. Bus svarstomi veiklos reikalai, verslo galimybės. Iš Vašingtono atvykęs ambasadorius V. Ušackas informuos mus apie ekonominę Lietuvos būklę, prekybos su Lietuva sąlygas ir paramą. Susirinkimas vyks netoli nuo Pasaulio lietuvių centro, Willowbrook Ballroom restorane, Willow Springs, 8900 S. Archer Ave., IL. Visi susidomėję yra kviečiami skubiai užsakyti vietą, skambindami tel. 847-541-3702.

Zemaitišką programą vysk. M. Valančiaus minėjime atliko žemaičiai (iš kairės): Pranas Kasperaitis, Stasė Jagminienė, Pranciškus Ivinskis ir Gintaras Juknys.

Nemokama „Draugo“ prenumerata kuriam laikui sustabdoma. Apie pasikeitimus vėl jus informuosime.

„Bravo Ltd.“ ruoš skanias vaives šį sekmadienį, rugsėjo 23 d., 12 val. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje – taigi visi tą dieną kviečiami į rudens sezono sutiktuvių pietus. Prie stalų bus maloniai pataraujama. Linksma dainas dainuos Algimantas Barniškis. Vietas ar stalus galite užsisakyti, kreipdamiesi į Vandą Gvildienę tel. 630-271-9136. Pietus ruošia PLC renginių komitetas.

Kun. Kazimieras Ambrašas, SJ, lietuviškas Mišias aukos rugsėjo 23 d., sekmadienį, 1 val.p.p. Šv. Onos bažnyčioje, Beverly Shores, Indiana.

Iškilminga vakarienė, kurią rengia JAV LB Vidurio vakarų apygarda, norėdama paminėti 50-ties metų sukaktį nuo LB įsikūrimo Amerikoje, įvyks spalio 12 d., penktadienį, 7 val.v. Radisson viešbutyje, 5000 West 127 Str., Alsip, IL. Pavalgius paskaitą skaitys Vytautas Volertas. Bilietus galima užsakyti kreipiantis į Birutę A. Vindašienę tel. 708-974-2464 iki 10 val.v., sekmadieniais – Pal. J. Matulaičio misijoje tarp pamaldų bei salėje prie kavos. Visuomenė kviečiama kartu su LB vadovybe švęsti šią auksinę sukaktį.

lingavo pušys ir rūtos. Po to dar buvo šios dainos: „Ateisiu“, „Kas nematė neregėjo“ (žodžiai Birutės Pukelevičiūtės) ir „Gimtoji žemė“ (žodžiai – Apolinaro Bagdono), kurią dainavo žemaitiškai. Poetas žemaitis Apolinaras Bagdonas – nuolatinis „Seklyčios“ popietinių lankytojas. Po to dar dainavo labai linksma 8 posmų dainą „Jeigu nori vyrą gauti“. Tai tiek dainų išdainavo vien tik muziko Fausto Strolia parašytą.

Pabaigoje dar prisiminėme ir dažniau girdėtas dainas, tarp jų – Maironio „Vasaros naktys“. Pasivažišome skaniais „Seklyčios“ pietumis ir kava, dar džiaugiamiesi turintys „laimės šulinį“, nes čia gražių dalykų buvo daug.

Laima Vaičiūnienė

„Seklyčioje“ – dainų popietė. Pasiruošusios dainuoti I. Beinarauskienė, A. Pankienė ir E. Paulauskienė. A. Malinausko nuotr.

Tesdamas Europos berniukų chorų dainavimo tradicijas, 1959 metais profesorius Hermanas Perelšteinas Vilniuje įkūrė „Ažuoliuko“ chorą, išgarsinusį Lietuvos vardą muzikos pasaulyje. Šis choras jau 40 metų dainuoja klasikos, šiuolaikinės pasaulietinės ir religinės muzikos kūrinis, koncertuoja Lietuvoje ir užsienyje. „Ažuoliukas“ atvyksta į JAV ir spalio 14 d., sekmadienį, 3 val.p.p. surengs koncertą Maria aukštesniosios mokyklos auditorijoje. Bilietus prašome įsigyti iš anksto „Seklyčioje“, 2711 W. 71st Str., Chicago.

LIŪDIME IR MELDŽIAMĖS KARTU

Amerika liūdi. Tai didelė tragedija palietusi Jungtines Amerikos Valstijas, tuo patiu ir mūsų, čia gyvenančių, antarą tėvynę. Kaip mes galime prisijungti prie to liūdesio ir skausmo paliestų žmonių, kurie liūdi savo žuvusių artimųjų?

Daug žmonių aukojų savo kraują suzeistiesiems, kiti skyrė mažas ar dideles sumas pinigų. Pal. Jurgio Matulaičio misijos kapelionas kun. Algirdas Paliokas, SJ, su PLC renginių komiteto pirmininke Brone Nainiene sukvietė parapijiečius bendrai maldai už žuvusiuosius.

Rugsėjo 14 d. 8 val. ryto į šv. Mišias susirinko daugiau kaip 100 žmonių dalyvauti bendroje maldoje, prisimenant žuvusiuosius, kurie neturėjo progos pasirosti mirčiai. Prieš šv. Mišias sukalbėjome „Amžiną atilsą...“ ir savo mintyse prašėme Dievo malonės. Mes, krikščionys, privalome melstis ne tik už nekaltai nužudytus, bet ir už tuos piktadarius, ku-

Ateitininkų namų pokylis, kuris ruošiamas daug išlaidų reikalaujančio remonto lėšoms surinkti, ruošiamas rugsėjo 22 dieną. Dar galite užsisakyti vietą pokilyje skambindami Irenai Polikaitienei tel. 630-257-2022 arba Dainai Siliūnienei tel. 630-852-3204 ir elektroniniu paštu dsiliunas@aol.com Petras Aleksa, Vita Reinytė ir Jūlytė Kasniūnienė Ateitininkų namams padovanojo savo meno kūrinius, kuriuos pokilyje galėsite įsigyti tyliųjų varžytinių metu ir tuo pačiu prisidėti prie Ateitininkų namų remonto.

rie tai įvykdė, kad Aukščiausias jiems atleistų.

Kun. Algirdas Paliokas, SJ, savo pamokslu kalbėdamas apie šiuo metu vykdomus nusikaltimus, priminė, jog yra liūdna, kad dabar šio krašto mokyklose maldai ir auklėjimas yra išmesti iš mokyklos programos. Galime įsivaizduoti, kokie žmonės išaugs iš tų mokinių, nes nedaug bėra šeimų, kurios tą auklėjimą pajėgia perduoti savo vaikams.

Melsdamiesi prisiminėme visus žuvusius. Taip pat žinome, kad keletas lietuvių išsigelbėjo iš tos nelaimės.

Yra nuostabu ir gera, kad ne tik Amerika meldėsi šiomis dienomis, bet daugelis valstybių pagerbė žuvusiuosius tylos minute ar meldėsi savo bažnyčiose, šventyklose.

Šv. Mišias baigėme giesme „Marija, Marija...“ Išėję jautėme geriau, nes ir mes savo maldoje jungėmės prie daugelio žmonių, kad Aukščiausias suteiktų žuvusiems ramybę.

Karolina Kubilienė

SUMANYMAI, PLANAI IR DARBAI

Dirbant apylinkės gerovei

Šis straipsnis yra tęsinys apie Greater Southwest Development Corporation, Delegation Agency of the Department of Housing.

Netoli Midway oro uosto šį rudenį bus pradėta žemė naujai statybai – ATA oro linijos mokymosi centrai ir viešbutis. Šis kompleksas bus pabaigtas 2002 m. rudenį ir sudarys 2,500 darbų.

Siame rajone įsikūrusi visame pasaulyje žinoma sausainių gamykla, tai yra „Nabisco“. Toje vietoje, kur kepami kepsniai (prie 73-cios ir Kedzie), veikia didžiausia kepykla pasaulyje. Greater Southwest dėka „Nabisco“ pasiliko toje pačioje vietoje ir taip apylinkėje buvo išsaugota 1,800 darbų. Galima sakyti, kad taip liko ir tie skanūs, gardūs kepimo kvapai.

Greater Southwest organizacijai veikiant, atsirado ir „Orange Line“ traukinėlis, kuris jungia Čikagos pietvakarių nuo Midway oro uosto iki miesto centro. Tuo traukiniu galima susisiekti su kitais traukinėliais, taip pasiekiant visą plačią Čikagos apylinkę.

Greater Southwest ne tik

stato pastatus ir koordinuoja žmonių veiklą, bet taip pat atlieka kitą labai svarbų darbą. Ši įstaiga yra Department of Housing agentūra – gyvenviečių šaltinis. Ji dirba šios apylinkės gerovei. Tokių įstaigų Čikagos miestas turi 42. Vyresnio amžiaus žmonės padeda ypatingais atvejais (emergency), jeigu ką reikia skubiai pataisyti. Taip pat gali paruošti priestatą prie namo, kad būtų galima sunegalavusiam ir su vežiojama kėde įeiti. Šią pagalbą gali gauti ir nuomojantys, jeigu šeiminkas sutinka. Ši įstaiga taip pat bendrauja su „Storehouse“, ypatinga namų reikmenų parduotuve. Čia pirktis gali mažai uždirbantys, o kainos labai zemos.

Šalia visos statybos, Greater Southwest rūpinasi žmonių poreikiais. Ši įstaiga daug prisidėjo prie Marquette Development Center įsteigimo. Centras yra buvusioje šv. Adriano mokykloje, 7014 So. Washtenaw. Šioje vietoje vyksta anglų kalbos pamokos, kurias lanko daug lietuvių. Čia padedama surasti darbą, o taip pat ir kai kuriems darbu paruošiamas.

VMS Bus daugiau

TURININGAS TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Prieškarinėje Lietuvoje Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Vytauto karūnavimo diena, rugsėjo 8-oji, buvo valstybinė šventė. Įsiminta ta proga girdėta mintis, jog ši šventė yra iškilmingas tautinės sąmonės žadinimas, pažangus lietuvių visuomenės kultūrinis pasireiškimas.

Šių metų rugsėjo 9 d., sekmadienį, tokią šventę surošė Cicero LB apylinkė drauge su ALTO skyriumi. Cicero, Illinois, lietuviai šią tautinės sąmonės žadinimo šventę ruošia kasmet, būna pamaldos ir akademine programa. Taip ir šį kartą pamaldos vyko šv. Antano bažnyčioje. Šv. Mišias aukojė ir pamokslą sakė kun. Jaunius Kelpšas pavaduojantis kun. dr. Kęstutį Trimaką, laikinai išvykusį į Lietuvą dėstyti teologiją. Giedoję parapijos lietuvių choras vargonams pritariant. Pamaldas baigė giesmė „Apsaugok Aukščiausias“.

Po pamaldų šventės dalyviai parapijos salėje pasivažiavo su lietuvišku užkandžiu. Toje pat salėje buvo skoningai gelėmis papuoštas scenovaizdis. JAV ir Lietuvos vėliavos bažnyčioje ir salėje atspindėjo šventės iškilmingumą. Po užkandžių LB apylinkės ir ALTO skyriaus pirmininkai – Mindaugas Baukus ir Stasys Dubauskas – pradėjo akademinių šventės minėjimą. Programai vadovauti buvo pakviesta sumani moderatorė ir taikli pranešimų sumuotoja Aldona Zailskaitė. Ji priminė, jog ši tautinė šventė yra dviguba šventė, nes sutampa su Marijos apsišvišimo Šiluvoje data. Ir tiesa, nes kai kurie dalyviai po minėjimo išskubėjo į šios šventės garbei surengtą procesiją prie šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčios Marquette Parke, Čikagoje.

Renginio vadovai minėjimo kalbėtoju buvo pakvieta inž. Bronių Nainį, iškilų visuomenininką ir publicistą. B. Nainys Cicero apylinkėje – nebe pirmą kartą, savas ir mėgiamas, buvo sutiktas nuoširdžiais plojimais. Esant ribotam laikui, paskaitininkas stengėsi bendrais bruožais pateikti istorinę tautinės idėjos raidos apžvalgą. Jis ryškino jos kelią, vedusį į valstybės sukūrimą. Lietuvos vardas pirmą kartą buvo paminėtas 1009-aisiais. Bet po to pasigendama duomenų, kaip lietuviškoji giminė išsivystė į savitą bendruomenę, kuri gynėsi nuo isibrovelių ir buvo atspare, Mindaugui kuriant valstybę. Prelegentas teigė, jog tai turėjo būti jau stipriai tautiškai susibūrinusi visuomenės kūriny. Todėl Mindaugo karalystė buvusi visiškai tautinė valstybė, pripažinta Europoje, ir jos vadovas karūnuotas karaliumi. Su naujų kraštų užkariavimu ir lietuvių tarpą pradėjo įsimažinti kita tauta. Yra spėjimų, jog Mindaugo nužudymas galėjęs įvykti dėl to prasidėjusio maišymosi bei Mindaugo apsikrikštijimo, atsižadant pagonybę. Po Mindaugo tautos ir pagonybės reikalus uoliai gynė kunigaikščiai Traidenis, Vytenis ir kiti Lietuvos valdovai. Tačiau, tas laikotarpis istorikams mažai žinomas. Jame minimos tik vadų tarpusavio varžybos ir kovos su priešais. Lietuva tautiškai pradėjo silpti įvedus krikščionybę ir pasirašius Liublino uniją. Valdantiesiems suteiktos gausios privilegijos atitolino juos nuo liaudies. Aukštoji visuomenė iškeitė lietuvių kalbą į lenkų kalbą. Tik užguitoje liaudyje lietuvių kalba išliko gyva, o su ja ir lietuviški papročiai, dainos bei senovės tikėjimo palai-

kai. Protestantizmui Lietuvoje paplitus, kovai su juo, kaip teigė prelegentas, pradėta grįžti prie lietuvių kalbos ir rašybos, bet tikėtai liaudies, o ne valstybės reikalais. Tačiau iš kaimo kilo tautiškai susipratę inteligentai ir grįžo į jį žmonės šviesą ir lietuvišką sąmoningumą nešini. Pasirodė laikraštis „Aušra“. Sklido mindauginės Lietuvos atkūrimo mintis, bet drauge ir kitas, naujas savarankiškos tautinės valstybės kūrimo siekis. Tai ir įvyko kaip tikras stebuklas 1918-aisiais. Lietuvių kalba buvo paskelbta valstybine kalba. Suklestėjo kaimas, sulietuėjo miestai, prie lietuviškos veiklos dėjosi ir vienas kitas sulenkėjęs dvarininkas, išliko mokslas, menas bei kitos kultūrinės apraiškos. Paplito mokyklos. Ūkininkų sodybas lankė laikraščiai. Reikėsi organizuoti kultūrinę veiklą. Kūrėsi tautinės organizacijos. Pasivysta Vakarų kultūra. Tokią Lietuvą rado okupantas. Norėdamas Lietuvoje įsitvirtinti, visapusiškai viską naikino, žalojo lietuviškąją samonę. Iš Lietuvos pasitraukę lietuviai užsienyje dėjo didžias pastangas lietuvių bei lietuvių laisvei atgauti. Įkūrė į tautą atsiemiančią Lietuvos bendruomenę su išieiviję dar nebandyta veiklos sistema, tautišką jaunimo auklėjimą, tautinės kultūros puoselėjimą.

Po istorinės apžvalgos prelegentas stabtelėjo prie naujai atsikūrusios Lietuvos valstybės, kuri, jo manymu, pagrįsta ne tautiškumu, bet neaiškia pilietiško savoka, pragmatizmu. Paskaitą baigė trumpu klausimu – ar tik nereikia Lietuvai naujo Mindaugo?

B. Nainio mintys tautos tema buvo priimtos su giliu susidomėjimu ir palydėtos jautrių pagarbos pareiškimu bei daugelio asmeniškų padėkų. Meninės programos nebuvo. Užtat šventės dalyviai išsinešė neišblaškytas mintis gilesniam apgalvojimui. Tautos šventės minėjimas baigėsi visų dalyvių sugiedota „Lietuva brangi“.

Bronė Motušienė

Skelbimai
Reklamavimas
773-585-9500

IMIGRACINĖS TEISĖS
ADVOKATAS
AURELIUS BUTVILAS
Tel. 312-580-1217
135 S LaSalle #2300 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šeštadieniais

ADVOKATAS
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skambinti gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas
Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60639
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštadi. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

NEMURA GIEDRIUS PENCYLIA
Attorney at Law
Member, Federal Trial Bar
Former Asst. States Attorney,
DuPage County
Criminal, Family and Civil Law
Hours by Appointment
9 South Van Buren
Bartavia, Illinois 60510
Associate offices in Clarendon Hills,
Rolling Meadows and Chicago
Tel. 630-406-6800 Fax. 630-406-6899